

© MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY,
SLOVENSKÝ NÁRODNÝ ARCHÍV, ŠPECIALIZOVANÉ PRACOVNI-
SKO SLOVENSKÝ BANSKÝ ARCHÍV V BANSKEJ ŠTIAVNICI

BANSKÝ SÚD V BOCI

1558 – 1788

inventár

Katarína Olajcová

Banská Štiavnica 2019

ÚVOD

Z dejín baníctva v obci Boca

Liptov patrí medzi oblasti Slovenska bohaté na nerastné suroviny, ktorými viedli dôležité obchodné cesty. Pohnútkou k vzniku prvých banských osád bola výhodná poloha v strede Liptovskej kotliny na diaľkovej komunikácii, ale ich rozvoj zabezpečilo hlavne intenzívne využívanie nízkotatranských ložísk medi, striebra a zlata.¹ Vznik týchto osád sa spája najmä s bankým podnikaním a usadzovaním baníkov.

Samotná obec Boca vznikla v doline potoka Bocianka v Nízkych Tatrách a pôvodne sa delila na Kráľovskú a Svätójánsku, pričom ich od seba navzájom oddeľoval potok Bocianka. Názov „Svätójánska“ je odvodený od mena miestnych zemanov Svätójánskych (Szentiványiovcov), ktorých územie sa nachádzalo na ľavom brehu Bocianky. Na pravom brehu vznikla Kráľovská Boca, ktorá podliehala banskobystrickým komorským úradom. Z hľadiska sídelnej organizácie Bocu tvorilo až päť osád – Svätójánska Vyšná, Prostredná a Nižná, Kráľovská Vyšná a Nižná.

Pôvodne bola celá Bocianska dolina kráľovským majetkom a banské podnikanie bolo výhradným právom panovníka. V roku 1263 priznal kráľ Belo IV. rozsiahly majetok juhovýchodnej časti Liptovskej kotliny od ploštínskeho chotára po potok Boca Bohumírovi, synovi Vavrincovmu. Odvtedy západná časť doliny patrila trvalo Bohumírovi a jeho potomkom, zemanom zo Svätého Jána.² O niekoľko rokov nato vydal kráľ Ladislav IV. nariadenie, podľa ktorého nemohol nikto bez jeho povolenia ryžovať zlato v Bocianskej doline. Bohumír toto povolenie získal roku 1287. A tak bane v stredoveku existovali len na pôde Svätójánskych, kde vznikla osada Svätójánska Boca.³ Okrem zlata, striebra a medi sa ťažilo aj veľa železa, ktoré sa dovážalo do Liptovského Hrádku.

Zo 16. storočia sa zachovali protichodné správy o stave baní v Boci. V tom období sa ale o Boci začalo hovoriť ako o „Novej Štiavnici“. Osmanské vpády sa avšak negatívne

¹ BUBNIAK, Štefan. Úvod. In *Z dejín baníctva na Liptove*. 1989. Dúbrava : Rudné bane, n. p., 1989, s. 18

² Tamže, s. 22.

³ FRAŇO, Jozef et al. *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku 2*. Bratislava : Veda, 1977, s. 308.

podpísali pod výnosnosť baní, z toho dôvodu kráľ Ľudovít roku 1523 povolil ťažiť rudy komukol'vek a zároveň pozval do Uhorska cudzincov.⁴ Toto nariadenie baníctvu na Liptove výrazne prospelo.⁵

Avšak postupne sa začali vyostrovať spory týkajúce sa bankých práv medzi bankom komorou a rodinou Svätójánskych. Tieto spory trvali od roku 1555 do roku 1583 a pravdepodobne mali vplyv na úpadok baníctva, lebo pri právnej neistote a majetkových nezhodách podnikatelia nemali záujem zaisťovať budúcnosť baní.⁶ Postupne sa niektoré bane dostávali do straty.

Za obdobie od roku 1645 až do roku 1755 máme k dispozícii len veľmi málo archívnych dokumentov pochádzajúcich z činnosti BSBc. Je pravda, že o majiteľoch baní a o ich podieloch sú vedené obširné záznamy v úradných knihách BSBc, o prevádzkových záležitostiach však nenájdeme ďalšie údaje.⁷ Baníctvo v Boci sa koncom 17. storočia opäť rozmohlo v dôsledku zavedenia pušného prachu na razenie bankých chodieb a pretrvalo do 19. storočia. Posledný výkaz o ťažbe zlata a striebra v Boci pochádza z roku 1861. V tomto období postupne zanikajú aj bane na železnú rudu a huty, ktorých definitívny koniec nastal roku 1914.⁸

Vznik, vývoj a činnosť bankých súdov

Na základe bankého regálu (*ius regale minerale*) patrilo voľné nakladanie s tzv. vyhradenými nerastmi majiteľovi pôdy panovníkovi, nie vlastníkovi pôdy. Panovník prenášal toto právo na niektoré osady a mestá, ba aj na niektorých šľachticov. V roku 1523 vyhlásil Ľudovít II. všeobecnú bankú slobodu, podľa ktorej mohol každý získať oprávnenie na bankú ťažbu. Banké oprávnenia udeľovali mestá už aj pred vyhlásením všeobec-

⁴ BOZALKOVÁ, Irena. Príspevok k baníctvu vo Vyšnej Boci. In *Stredné Slovensko 2. Vlastivedný zborník Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici*. Martin : Osveta, 1982, s. 284.

⁵ Tamže, s. 284.

⁶ BERGFEST, Arpád. *Baníctvo...* c. d., s. 5.

⁷ Tamže, s. 5.

⁸ BOZALKOVÁ, Irena. *Príspevok...* c. d., s. 288.

nej banskej slobody, a to prostredníctvom odborníka nazývaného banský majster, z funkcie ktorého vznikli postupne banské súdy.⁹

Banského majstra ustanovoval richtár a mestská rada, plat však dostával od kráľovskej komory. Jeho činnosť sa týkala predovšetkým prevádzky v baniach, stupách a hutách a všetkého, čo s nimi súviselo, avšak samostatnú súdnu právomoc sprvu nemal. Tú nadobudol až neskôr, ale rozhodovať mohol len v menších banských záležitostiach.¹⁰

Banský majster spolu s mestskou radou udeľoval banské oprávnenia, banské polia, vymeriaval ich a prideľoval záujemcom opustené banské polia. Ďalej sa mal starať, aby sa v baniach stále pracovalo. V prípade potreby a na veľké sviatky dával ťažiarom povolenie prerušiť ťažbu, a to najviac na 14 dní. Tiež sa staral, aby sa do baní vozilo drevo správnej dĺžky a hrúbky. Ťažiarom mal poskytovať odborné rady. Banskému majstrovi podliehali aj banskí a ostatní robotníci, pri ktorých dbal najmä o to, aby neprechádzali od jedného ťažiara k druhému.¹¹

Vznik banských súdov ako samostatných inštitúcií súvisí s prípravou vydania nového banského poriadku v roku 1550 cisárom Ferdinandom I., v ktorom cisár určil, aby v každom banskom meste zriadili samostatný banský súd (*Berggericht*) na čele s banským sudcom (*Bergrichter*). Jeho úlohou malo byť riadenie banskej prevádzky, ako to dovtedy robil banský majster, ale mal aj samostatnú banksúdnu právomoc.¹²

Proti takejto panovníkovej koncepcii sa stredoslovenské banské mestá veľmi rázne postavili. Vznikol dvadsaťročný zápas medzi panovníkom a mestami, v ktorom išlo najmä o funkciu banského majstra a s tým súvisiace oklieštenie práv mestskej vrchnosti. Výsledok sporu bol zakotvený v tzv. Maximiliánovom banskom poriadku, schválenom v roku 1571.¹³

Podľa Maximiliánovho banského poriadku ostalo dosadzovanie banského sudcu právom mestskej vrchnosti, ale výber osoby závisel od predchádzajúceho súhlasu komor-

⁹ VOZÁR, Jozef et al. *Spríevodca po archívnych fondoch III*. Bratislava : Slovenská archívna správa, 1964, s. 137.

¹⁰ Tamže., s. 137.

¹¹ Tamže., s. 138.

¹² Tamže., s. 138.

¹³ Tamže., s. 138.

ského grófa alebo správcu Banskobystrickej komory. Prísahu skladal nielen mestskej vrchnosti, ale aj panovníkovi. Bola rozšírená i právomoc banského sudcu. Mnohé veci, ktoré predtým mohol robiť len spolu s richtárom a radou alebo aspoň s niekoľkými prísažnými, mal od vydania nového poriadku vykonávať samostatne. Banský sudca spravoval lesy určené pre baníctvo a mal právo zasahovať do súkromného vlastníctva ťažiarov, pokiaľ to súviselo s baníctvom. Banskí dozorcovia, šafári a baníci mali skladať prísahu pred banským sudcom. V neposlednom rade sa banskému sudcovi rozšírila aj súdna právomoc. Banský sudca sa však ani tak nestal samostatnou súdnou vrchnosťou, pretože rozhodoval v mene mestskej vrchnosti a často spolu s ňou. Prvou odvolacou súdnou inštanciou zostal Zväz stredoslovenských banských miest a až druhou bol hlavný komorský gróf v Banskej Štiavnici.¹⁴

Snahy banského eráru o získanie rozhodujúceho vplyvu na banských sudcov v stredoslovenských banských mestách neprestali ani po vydaní nového banského poriadku. Pokračovali aj v 17. storočí, v priebehu ktorého sa panovníkovi a jeho orgánom podarilo na základe zmenenej ekonomickej situácie vytvoriť z banských súdov erárne banské správne a súdne orgány – banské sudy. Výhradné právo panovníka dosadzovať v stredoslovenských banských mestách banského majstra bolo zdôraznené najmä v tzv. „Constitutiones et rescripta Mariae Theresiae“ z roku 1747.¹⁵

Maximiliánov banský poriadok povoľoval banskému sudcovi mať pisára a šichtmajstra. Koncom 17. storočia sa pri banských súdoch zriadili aj štvorčlenné senáty. Dvaja prísediaci zastupovali mesto, dvoch menoval erár. Banský majster mal na základe rozhodnutia komisie z roku 1747 právo zúčastňovať sa zasadania mestskej rady.¹⁶

V rámci zväčšovania právomocí ústredných štátnych orgánov na správu Uhorska, zreorganizoval Jozef II. apelačný postup. V roku 1781 preto panovník vydal „Constitutiones circa exercitium regalis metalli fodinarum“, ktorými upravil banské práva.¹⁷ V roku 1784 určil, že vrchnou súdnou inštanciou pre Uhorsko nebude Dvorská komora pre baníctvo

¹⁴ Tamže., s. 138-139.

¹⁵ Tamže, s. 139.

¹⁶ Tamže, s. 139.

¹⁷ IZSÓ, István. Bányászattörténetünk legkorábbi irodalmi forrásairól. In *Bányászattörténeti közlemények VIII.* Rudabánya : Z-Press, 2009, s. 29.

a mincovníctvo, ako tomu bolo dovtedy, ale úrad taverníka. Keďže úrad taverníka bol reskriptom 12. decembra 1785 zrušený, bol 1. januára 1786 znova upravený aj apelačný postup. Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici a Vrchný inšpektorský úrad v Smolníku prestali byť odvolacími súdnymi inštanciami v bankských veciach.¹⁸ Všetkými týmito nariadeniami získali banké súdy väčšie právomoci, ako mali doteraz. Proti rozsudku bankého súdu sa bolo možné odvolať na kráľovský súd (*Tabula regia iudiciaria*), nad ktorou bola už len sedmopanská tabuľa (*Tabula septemviralis*). Od roku 1786 až do 1788 podliehali teda banké súdy uhorským centrálnym súdnym orgánom, im predkladali hlásenia o svojej činnosti a na ne sa obracali súdy i stránky o definitívne rozriešenie sporov.¹⁹

V Uhorsku však stále existovalo množstvo lokálnych bankých súdov, ktoré predstavovali prekážku pre centrálnu riadenie baníctva. Jozef II. sa preto rozhodol v roku 1788 svojím dekrétom banké súdy zrušiť. Ich právomoci prebrali nové – substitučné banké súdy.

Činnosť bankých súdov pozostávala z dvoch oblastí. Prvá oblasť predstavovala udeľovanie oprávnení na bankú ťažbu a všetko, čo s tým súviselo. Ak sa chcel niekto venovať banskej ťažbe, musel si najprv vyžiadať kutacie povolenie (Schurf Lizenz). Udeľovanie a získavanie oprávnenia na ťažbu a všetky úradné úkony, ktoré s tým súviseli, sa zapisovali do zvláštnych kníh, tzv. bankých protokolov (*Berg Protocoll*). Do bankých protokolov sa zapisovali kutacie povolenia, údely bankých mier, povolenia na prerušenie ťažby, kontrakty, zmeny majiteľov bankých podielov (cesie, transakcie) a rozsudky v sporných veciach. Za jednotlivé úkony bankých súdov sa vyberali aj poplatky, ktoré súdy vyúčtovali v samostatných účtovných knihách. Druhou oblasťou bolo súdne rozhodovanie vo všetkých záležitostiach, ktoré sa týkali baníctva a pridružených odvetví. Kriminálne prípady boli rezervované civilným súdom.²⁰

¹⁸ VOZÁR. *Spríevodca...* c. d., s. 139.

¹⁹ Tamže, s. 139.

²⁰ Tamže, s. 141 – 142.

Dejiny pôvodcu

Banský súd v Boci bol zriadený na základe tzv. Ferdinandovho banského poriadku z roku 1550 pravdepodobne krátko po tomto roku.

Samotnému BSBc podliehali bane v okolí Boce s celým územím Liptovskej i Oravskej stolice.²¹ S úpadkom baníctva v Boci tu roku 1588 banský súd zaniká a po jeho zániku baníctvo v Liptovskej a Oravskej stolice podliehalo Banskobystrickému banskému súdu.

Keď sa v 18. storočí zistilo, že na území Liptovskej stolice sa ešte stále v značnom množstve vyskytujú rudy, nariadil panovník Jozef II. zákonným článkom č. 1075 z 26. februára 1783 opäť zriadiť v Boci samostatný banský súd pre Liptovskú stolicu.²²

BSBc mal právomoc prijať žalobu a poskytnúť ju žalovanému, aby sa mohol k nej vyjadriť. Vyjadrenie žalovaného predložili žalujúcemu a jeho odpoveď opäť žalovanému, ktorý k nej zaujal stanovisko, takto zhromaždené spisy odoslal BSB na rozhodnutie. BSBc po vydaní rozhodnutia oznámil výsledok sporným stránkam.²³ BSBc v tomto období teda nemal úplne takú kompetenciu, ako mali banské súdy v minulosti, t.j. nemal vlastnú súdnu právomoc. Vznikol totiž v čase, kedy sa banské súdy pomaly pripravovali na reformu baníctva Jozefa II., ktorou boli banské súdy zrušené a ustanovené substitučné banské súdy s upravenými právomocami. Takže napriek tomu, že BSBc bol oficiálne zriadený ako banský súd²⁴, právomocami sa viac podobal na súd substitučný.

Trvanie BSBc nebolo dlhé. Koncom 18. storočia tu už bolo baníctvo vo veľkom úpadku. Rozliční súkromní podnikatelia ešte skúšali šťastie v starých, už dávno opustených štôlnach alebo i v štôlnach novootvorených, ale nie s veľkým úspechom. Toho naj-

²¹ Tamže, s. 148.

²² SCHMIDT, Franz Anton. *Chronologisch-systematische Sammlung der Berggesetze der österreichischen Monarchie*. Viedeň : K. k. Hof- und StaatsAerarialDruckerei, 1836, s. 20.

²³ VOZÁR, Jozef. *Sprievodca...* c. d., s. 140.

²⁴ SCHMIDT, Franz Anton. *Chronologisch-systematische...* c. d. s. 20.

lepším dôkazom je, že dotyčné štôlne sa spomínajú len v jednom roku, alebo len v niekoľkých málo rokoch.²⁵

S úpadkom baníctva v oblasti Liptova a reformou banského súdnictva nariadením Jozefa II. z 31. júla 1788 bol BSBC zrušený a vznikol Substitučný banský súd v Boci. Pretože sa stredisko banskej ťažby presunulo do Malužinej, bol v októbri 1807 preložený do Malužinej aj substitučný banský súd.

BSBC od roku 1783 pozostával z banského sudcu, ktorým sa stal Andrej Pribila, z dvoch prísediacich (Samuel Poturnaj a Alexander Andreánsky) a pisára. V priebehu roka 1786 sa banským sudcom stal Jakub de Adda. Približne v tomto období sa zástupcom banského sudcu v Boci sa stal Alojz Zigmund.

Banský sudca dostával ročne plat 520 zlatých, 14 kráľovských siah dreva a 80 zlatých na starostlivosť o dve kone.²⁶ Tiež dostával 21 zlatých na drevo a 30 zlatých na bývanie. Banským prísediacim sa ročne vyplácalo 6 kremnických dukátov. BSBC zamestnával ešte aj vyberača daní Mateja Kunu s platom 12 grajciarov na deň.²⁷

Podľa prehľadnej tabuľky o stave BSBC z roku 1786 podliehali tomuto súdu nasledujúce banské diela: v Bocianskej oblasti (o. Liptovský Mikuláš) štôlna Daniel, štôlna Ján, štôlna František, štôlna Fišiarica, štôlna Žofia; v oblasti obce Hybe (o. Liptovský Mikuláš) Źeleziarsky hámor v Malužinej; v oblasti obce Štiavnička (o. Ružomberok) šachtica na železnú rudu; v oblasti obce Dúbrava (o. Liptovský Mikuláš) sú to bane na antimón Dechtárka, Predpekelná, Rakitová, Vedro, Pekelná; v oblasti obce Ľubel'a (o. Liptovský Mikuláš) sú to bane na antimón Príkra, Pod Príkrou, šachtica Svätojánskych a Pod Soliskom; v oblasti obce Partizánska Ľupča (o. Liptovský Mikuláš) sú to bane Magurka, Kapustisko a Risanka; v oblasti mesta Ružomberok je to baňa Mateja Kovára.²⁸

²⁵ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici (ďalej MV SR, SNA-SBA), fond Banský kapitanát v Banskej Bystrici, šk. 177, inv. č. 667, r. 1929, spis č. 5368

²⁶ SCHMIDT, Franz Anton: *Chronologisch...* c. d., s. 22.

²⁷ MV SR, SNA-SBA, fond Banský súd v Boci, šk. 1, inv. č. 13, spis. č. §13/1786.

²⁸ MV SR, SNA-SBA, fond Banský súd v Boci, šk. 1, inv. č. 13, spis. č. §13/1786.

Dejiny archívneho fondu

Po zrušení BSBc boli písomnosti pôvodcu fondu prenesené roku 1807 do Malužinej, odtiaľ roku 1856 do Banskej Bystrice. Z Banskej Bystrice ich prevzal roku 1951 bývalý Ústredný bankový archív pre Slovensko v Banskej Štiavnici (v súčasnosti Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský bankový archív v Banskej Štiavnici), evidované sú pod číslo prírastku B-25. V roku 1961 bol archívny fond doplnený o nový prírastok, zaevidovaný pod číslom B-145. Fyzický stav fondu je dobrý.

Z činnosti BSBc z rozpätia rokov 1558 až 1588 sa zachovalo len šesť úradných kníh. Z rokov 1783 až 1788 sa zachoval spisový materiál v celkovom množstve 1,17 b. m. a niekoľko úradných a pomocných kníh, ktoré však zostali zaradené vo fonde SSM. Archívny fond BSBc z obdobia rokov 1558 – 1588 bol sprístupnený v roku 1965. V tom období sa fond ešte nekompletizoval a tak spisový materiál novozriadeného BSBc, ako aj pomocné a úradné knihy z rokov 1783 - 1788 boli ponechané pri archívnych dokumentoch právneho nástupcu, t.j. Substitučného súdu v Malužinej (ďalej len SSM), aj keď SSM vznikol v 1788 a jeho územná a vecná kompetencia bola odlišná od kompetencie pôvodného banského súdu. Spravoval totiž nielen Liptovskú stolicu, ale aj Turčiansku a Oravskú. V roku 1994 sa vykonala Celoslovenská revízia archívnych dokumentov a zbierok, počas ktorej sa archívne fondy kompletizovali. Pri tejto revízii archívnych fondov a zbierok boli spisy BSBc odčlenené od SSM a pričlenené k pôvodnému banskému súdu. Úradné knihy a pomocné knihy BSBc z obdobia rokov 1783 – 1788 boli ponechané v archívnom fonde právneho nástupcu z dôvodu pokračovania zápisov a pretože nie sú manipulačne oddelené. V roku 2015 sa začal spisový materiál katalogizovať z dôvodu nízkeho počtu zachovaných spisov. Dodatočne v roku 2016 sa vypracoval projekt na sprístupnenie archívneho fondu, ktorým sa zmenil spôsob spracovania na inventarizovanie na základe rozhodnutia Vedeckej rady Slovenského národného archívu zo dňa 23. septembra 2016.

Archívna charakteristika fondu a spôsob spracovania

Archívny fond je usporiadaný podľa nižšie uvedenej funkčno-chronologickej schémy na diplomatické kategórie takto:

1. Fondové oddelenie: BSBc z obdobia rokov 1558 – 1588. ÚRADNÉ KNIHY

1.1. Knihy žiadostí o banské údely a banské prepôžičky

1.2. Knihy kontraktov a sporov medzi banskými ťažiarimi

2. Fondové oddelenie: BSBc z obdobia rokov 1783 – 1788. SPISY

2.1 Správna agenda

2.1.1 Nariadenia nadriadených orgánov

2.1.1.1 Nariadenia Miestodržiteľskej rady

2.1.1.2 Nariadenia Sedmopanskej tabule

2.1.1.2 Nariadenia Kráľovskej súdnej tabule

2.1.1.3 Nariadenia Hlavného komorskogrófskeho úradu v Banskej Štiavnici

2.1.1.4 Nariadenia Banskej komory v Banskej Bystrici

2.1.2 Úradné správy nadriadeným orgánom

2.1.3 Riadenie a spravovanie banských podnikov

2.1.3.1 Rozhodnutia Banského súdu v Boci

2.1.3.2 Prijaté úradné správy

2.1.3.3 Kontrolná činnosť (vizitácie)

2.1.3.4 Personálie

2.1.3.5 Žiadosti o udelenie banského práva

2.1.4 Postúpenia pohľadávok (cesie)

2.1.5 Informácie (spisy dané na vedomie)

2.1.6 Riešenia žiadostí obyvateľov

2.2 Súdna agenda

2.2.1 Majetkovo-právne spory

2.2.2 Trestné spory

2.2.3 Podklady pre riešenie súdnych sporov

2.3 Účtovná agenda

2.3.1 Účtovné výťahy

2.3.2 Vyúčtovania a potvrdenia

2.3.3 Výkazy

2.3.4 Ostatné

2.4 Neúradná korešpondencia

Archívny fond Banský súd v Boci pozostáva z dvoch fondových oddelení: 1. fondové oddelenie BSBc z obdobia rokov 1558 – 1588. Úradné knihy a 2. fondové oddelenie BSBc z obdobia rokov 1783 – 1788. Spisy. Prvé fondové oddelenie sa delí na dve fondové pododdelenia podľa druhu úradných kníh. Úradné knihy nie sú uložené v archívnych škatuliach z dôvodu rôznych rozmerov kníh. Pre druhé fondové oddelenie sa použila funkčno-chronologická schéma usporiadania, t. j. usporiadanie na Správnu agendu, Súdnu agendu, Účtovnú agendu a Neúradná korešpondencia. Tieto agendy, okrem Neúradnej korešpondencie, sa obsahovo delia na vecné skupiny. V Správnej agende je vecná skupina Nariadenia nadriadených orgánov usporiadaná na štyri podskupiny podľa inštitúcie nadriadeného orgánu a vecná skupina Riadenie a spravovanie banských podnikov je usporiadaná do piatich podskupín podľa druhu činnosti. Účtovná agenda je usporiadaná do štyroch podskupín. Do Neúradnej korešpondencie, bol zaradený len jeden spis (poďakovanie za blahoželanie k meninám).

Inventárnou jednotkou úradných kníh je jedna kniha. Inventárnu jednotku spisov a účtovnej agendy tvoria záznamy rovnakého alebo príbuzného obsahu za určité časové rozpätie. Spisy sú v rámci inventárnej jednotky členené chronologicky tak, že v každom roku sú na začiatku roka zaradené číslované a za nimi chronologicky nečíslované datované spisy.

Inventárny záznam pozostáva z inventárneho čísla, z roku vzniku spisu, prípadne z časového rozpätia, čísla škatule a stručného regestu jednotlivých spisov. Do inventárne-

ho záznamu sme neuviedli číselný rozsah spisov, keďže inventárnu jednotku tvoria spisy zachované z viacerých rokov.

Spisy sú označené tromi spisovými značkami. Prvá spisová značka je *číslo* umiestnené v pravom hornom rohu na prednej strane spisu a pravdepodobne predstavuje poradie, v akom sa daný spis prerokovával v danom roku. Táto spisová značka je použitá len na nariadeniach nadriadených orgánov. Druhá spisová značka je umiestnená na zadnej strane vpravo v strednej časti spisu v tvare *§ a číslo*, ktoré predstavuje poradie, v akom je daný spis zaznamenaný v *Protokole zo zasadaní banského súdu, tzv. hlavný protokol* daného roku. Na viacerých spisoch za ňou nasleduje tretia spisová značka v tvare *No a číslo* (t.j. celkový tvar spisovej značky je *§ a číslo, No a číslo*), ktoré predstavuje poradie, v akom je spis zaznamenaný v protokole (*Acten Buch*) za kalendárny rok. Pokiaľ sa na spise nachádza len spisová značka v tvare *No a číslo*, je zhodná so spisovou značkou v tvare *§ a číslo*. Spisy sú usporiadané podľa spisovanej značky *§ a číslo*.

Keďže SSM po zrušení BSBc prebral jeho právomoci, boli úradné knihy z rokov 1783 – 1788 zaradené do fondu SSM, pretože sa v nich pokračovalo a obsahujú tak agendu BSBc, ako aj SSM.

Spisový materiál je vyhotovený v rukopise a je písaný v prevažnej miere v nemeckom jazyku, menšia časť je v latinskom a slovenskom jazyku.

K archívnemu fondu bol vyhotovený osobný, zemepisný a vecný register. Čísla v orientačných registroch predstavujú inventárne číslo.

Možnosti využitia fondu

Archívny fond poskytuje bádateľovi cenné informácie o stave a činnosti baní v Boci na konci 18. storočia.

V prvom fondovom oddelení sa nachádzajú úradné knihy o udeľovaní oprávnení na ťažbu, kutacích povoleniach, údeloch bankských mier, zmenách majiteľov bankských podielov.

V druhom fondovom oddelení je rozsahom najväčšia *Správna agenda*, ktoré je členená na niekoľko vecných skupín. Vecná skupina *Nariadenia nadriadených orgánov* sa týka najmä činnosti a prosperity baní a povinností baníkov a bankských úradníkov; podmienok, ktoré museli splniť uchádzači o prácu; výšky platu úradníkov i baníkov, výšky dôchodku bankských zamestnancov, ale nachádzajú sa tu aj prípady nepriznania platu. Nie-

ktoré nariadenia sa týkali výberu desiatkov, vypracovania správ o mzdách, úpravy činnosti v jednotlivých ťažiarstvách. *Nadriadené orgány* sa vyjadrovali sa aj k zásobám rôznych druhov obilia, piva a vína. Nariaďované boli rôzne opravy bankských diel, dobývanie žíl, či ťažba dreva z lesov vyhradených pre baníctvo. Okrajovo sa týkali aj dodržiavania lesného poriadku.

Vecnú skupinu *Úradné správy nadriadeným orgánom* reprezentujú správy o činnosti-a prevádzke bankských diel, vyplácaní desiatkov, nákladoch jednotlivých ťažiarstiev, ale aj o činnostiach bankského sudcu.

Zaujímavosťou sú tzv. *historické správy (Historische Nachrichten)*, ktorými sa označujú správy o prehliadke baní a lesov, a tzv. *výkazy o usilovnosti (Ausßweiß über den Zustand der Emsigkeit)*, ktoré popisujú, koľko bolo vyťažených rúd, aké boli náklady, nákup materiálov a ich cena, ale aj počet pracovníkov.

Vo vecnej skupine *Riadenie a spravovanie bankských podnikov* nachádzame rozhodnutia BSBc, ktoré boli adresované ťažiarstvám a bankským dielam spadajúcim pod právomoc tohto súdu. Jedná sa o rôzne príkazy alebo zákazy týkajúce sa chodu a činnosti bankských podnikov. Zaujímavým tematickým okruhom sú personálie, ktoré nás informujú o zamestnancoch bankských diel, ich platoch a pracovnom zaradení. Nájdeme tu ale aj spisy zaznamenávajúce vykonávanú kontrolnú činnosť vo viacerých bankských dielach, posúdenia pohľadávok o predaji bankských podielov nazývaných cesie a v neposlednom rade sa dozvedáme o riešeníach žiadostí obyvateľov, ktorí sa na BSBc obracali najmä vo veci zapísania svojich bankských diel do banksosúdnych protokolov alebo keď žiadali o potvrdenie voľby richtára.

Súdnu agendu tvoria tri vecné skupiny: *Majetkovo-právne spory, Trestné spory* a *Podklady k súdnym sporom*, v ktorých je najčastejšou postavou ťažiar Michal Detrich a jeho spor s Matejom Kiselym o baňu Pod Príkrou. Ale nájdeme tu aj vyšetrovanie znásilnenia, sťažnosti ťažiarov, ktorí žiadajú zmenu vedenia alebo vyšetrovanie ublíženia na zdraví.

Z *Účtovnej agendy* sa dozvedáme nielen o rôznych účtovných výkazoch, peňažných aj hmotných, z ťažiarstiev a štôlní spadajúcich pod právomoc BSBc, ale aj o vyúčtovaniach týchto ťažiarstiev za náklady alebo bankú prevádzku, či o odvedenej práci za určité obdobie.

Do *Neúradnej korešpondencie* bol zaradený len jeden spis – poďakovanie za blahoželanie k meninám.

Archívny fond usporiadali a zinventarizovali zamestnanci Slovenského národného archívu, špecializovaného pracoviska Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici. Úradné knihy v roku 1965 spracoval a inventár vyhotovil Vojtech Bolerázsky. Spisový materiál v mesiacoch november 2014 až február 2015 spracoval Mgr. Miroslav Čovan, PhD., v mesiacoch apríl 2015 až december 2015 Mgr. Juraj Hirčák a v mesiacoch marec 2016 až apríl 2019 Mgr. Katarína Olajcová, ktorá archívny fond skompletizovala, vypracovala úvod, orientačné registre a čistopis pomôcky.

Použitá a odporúčaná literatúra

BERGFEST, Arpád. *Baníctvo na Boci*. Banská Štiavnica : Ústav pre výskum rúd, 1952. 76 s.

BOZALKOVÁ, Irena. Príspevok k baníctvu vo Vyšnej Boci. In. *Stredné Slovensko 2. Vlastivedný zborník Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici*. Martin : Osveta, 1982. 328 s.

BUBNIAK, Štefan. Úvod. In *Z dejín baníctva na Liptove*. 1989. Dúbrava : Rudné bane, n. p. 63 s.

FRAŇO, Jozef et al. *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku 2*. Bratislava : Veda, 1977. 520 s.

IZSÓ, István: Bányászattörténetünk legkorábbi irodalmi forrásairól. In. *Bányászattörténeti közlemények VIII.*. Rudabánya : Z-Press, 2009. 144 s.

SCHMIDT, Franz Anton. *Chronologisch-systematische Sammlung der Berggesetze der österreichischen Monarchie*. Viedeň : K. k. Hof- und StaatsAerarialDruckerei, 1836. 424 s.

VOZÁR, Jozef et al. *Sprievodca po archívnych fondoch III*. Bratislava : Slovenská archívna správa, 1964. 327 s.

Archívne pramene

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici, fond *Banský kapitanát v Banskej Bystrici*

POUŽITÉ SKRATKY A ZNAČKY

BKB	Banská komora v Banskej Bystrici
BSB	Banský súd v Banskej Bystrici
BSBc	Banský súd v Boci
inv. č.	inventárne číslo
HKG	Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici
hl. m.	hlavné mesto
kož.	kožená väzba
nedat.	nedatované
nem.	nemecký jazyk
o.	okres
r.	rok
MV SR, SNA-SBA	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský banskej archív v Banskej Štiavnici
SSM	Substitučný súd v Malužinej
s.	strany
šk.	škatuľa

SNA, Slovenský banský archív

INVENTÁRNY SÚPIS

SNA, Slovenský banský archív

SNA, Slovenský banský archív

1. FONDOVÉ ODDELENIE: BANSKÝ SÚD V BOCI Z OBDOBIA ROKOV 1558 – 1588

ÚRADNÉ KNIHY

1.1. Knihy žiadostí o banské údely a banské prepôžičky

Inv. č.	Časový rozsah
1. Kniha žiadostí o banské údely a banských prepôžičiek. Kož. väzba, poškodený obal, nem., 20,5x32 cm, 394 str.	1558 – 1561
2. Kniha žiadostí o banské údely a banských prepôžičiek Kož. väzba, reštaurovaná, nem., 20,2x31 cm, 176 str.	1564 – 1573

1.2. Knihy kontraktov a sporov medzi bankskými ťažiarimi

3. Kniha kontraktov a sporov medzi bankskými ťažiarimi Kož. väzba, reštaurovaná, nem., 20,2x31cm, 166 str.	1567 – 1568
4. Kniha kontraktov a sporov medzi bankskými ťažiarimi + neúplný index Kož. väzba, poškodený obal, nem., 21,5x31 cm, 278 str.	1581 – 1583
5. Kniha kontraktov a sporov medzi bankskými ťažiarimi (duplikát) Neviaz., zachovalá, nem., 21,3x33,8 cm, 292 str.	1581 – 1583
6. Kniha kontraktov a sporov medzi bankskými ťažiarimi <i>Röm. Kay. Matt. Perggerichts Protocollen. Darinnen alle guetliche und rechtliche Sprüche, Erkhantnützen, Endtschid, Verträğ und Kheüff so allenthalben beü den Pergwerchn zu der Spanschafft Lüptowa Wojtza, Jerraba und derselben darzu gehörigen Gepürgen und Reffür beü Herrn Urban Hegandt neüte Pergrichter dasselbst aufgericht, gehandelt, beschribn und herein verleibt worden.</i> Kož. väzba, poškodená, nem., 21x32 cm, 574 str.	1584 – 1588

2. FONDOVÉ ODDELENIE: BANSKÝ SÚD V BOCI Z OBDOBIA ROKOV 1783 – 1788

SPISY

2.1 Správna agenda

2.1.1 Nariadenia nadriadených orgánov

2.1.1.1 Nariadenia Miestodržiteľskej rady

Inv. č.	Časový rozsah	Škatuľa
---------	---------------	---------

7.	1783 – 1788	1
----	-------------	---

Kópie nariadení Miestodržiteľskej rady.

Súpis žíl a baní v Liptovskej stolici (13. 3. 1783). Postup pri riešení sťažností komorských úradov Dolného Uhorska na banské úrady zo Zvolenskej a Hontianskej stolice (31. 12. 1783). Postup a podmienky na získanie hypotéky (2. 11. 1787). Vyhotovovanie peňažných výkazov o výkupoch bankových produktov (§ 28/1788).

8.	1787	1
----	------	---

Kópie výťahov z nariadení Miestodržiteľskej rady.

Postup pri zaobchádzaní s ľuďmi bez pasov, zaobchádzaní s mŕtvolami a zmene vierovyznania (11. 2.). Dozor nad potravinami, zdražovanie drevného popola, dobré mravy a cenzúra v Turčianskej a Zvolenskej stolici (10. 3.).

2.1.1.2 Nariadenia Sedmopanskej tabule

9.	1788	1
----	------	---

Potrebanie nedbalosti advokátov (§ 51). Používanie nemeckého jazyka pri úradných pojednávaníach (§ 62). Uverejňovanie svedectiev sporiacich sa strán slobodnými kráľovskými mestami alebo magistrátom (§ 81). Štvrťročná úhrada súdnych poplatkov (§ 129). Postup pri vykonávaní súdnych rozhodnutí (§ 132).

2.1.1.3 Nariadenia Kráľovskej súdnej tabule

10.	1786 – 1788	1
-----	-------------	---

Bankosúdne procesy a poriadky.

Bankosúdne procesy (§ 29/1786). Nový bankosúdny poriadok (§ 83/1787). Postup pri

vyhotovovaní banskosúdnych tabuliek o procesoch s poddanými (§ 123/1787). Pri odvolaniach je potrebné obracať sa na Kráľovskú súdnu tabuľu a nie na Sedmopanskú tabuľu (§ 67/1788).

11. 1787 – 1788

1

Ostatné nariadenia Kráľovskej súdnej tabule.

Vyberanie daní (§ 13, § 41, § 60, § 61, § 109/1787, § 113/1788). Trestanie štátnych úradníkov (§ 96/1787). Kráľovské fondy a s nimi spojené dane (§ 136/1787). Darovanie a odpredaj baní (§ 127/1788).

2.1.1.4 Nariadenia Hlavného komorskogrófskeho úradu v Banskej Štiavnici

12. 1785

1

Povinnosti banského sudcu v Boci. Povinnosť banského sudcu vypracovať každý polrok správu o mzdách v liptovských antimónových baniach (4. 5.). Banský sudca a bankobystrický hutný kontrolór František von Schrötter majú podniknúť cestu do Samoboru v Chorvátsku (30. 6.).

13. 1783 – 1787

1

Právomoci a povinnosti BSBc.

Ustanovenie BSBc s jeho právami a povinnosťami (§ 8/1783). Určenie hraníc právomocí banských súdov (v prílohe), zoznam banských súdov v Uhorsku so stolicami, ktoré pod ne spadajú (§ 39/1783). Provizórne súdne nariadenia a kópia nariadenia Jozefa II. (v prílohe) týkajúceho sa súdnej administrácie, používania citácií, vyšetrovania, trestania a ďalšie súdne záležitosti (§ 49/1785). Určenie právomocí banského súdu, s tabuľkou o stave BSBc (§ 13, § 22/1786). Nariadenie HKG a odpis nariadenia Jozefa II. (v prílohe) o banskom poriadku, o súdnictve, o súdnych tribunáloch, o sedriách, o novom justičnom poriadku a vyjadrenie banského sudcu Andreja Pribilu o pochybnostiach k niektorým článkom banského poriadku (§ 57, § 58/1786). Stanovenie spôsobu zasadnutia banského súdu a jeho právomocí (§ 39, § 87/1787).

14. 1784 – 1787

1

Výtahy z banskosúdnych protokolov BSBc.

Zasielanie výťahov z protokolov bez sprievodných správ (§ 71/1784). Zasielanie výťahov z protokolov vždy na konci mesiaca (§ 21/1784). Zaslanie výťahu z banskosúdneho protokolu za obdobie od novembra 1784 po 31. máj 1785 (§ 38/1786). Nariadenie o výťahoch

z banskosúdnych protokolov (§ 56/1786). Zaznamenanie výťahu z protokolu za marec 1787 (§ 61/1787).

15. 1783 – 1787

1

Ostatné nariadenia týkajúce sa BSBc.

Odovzdanie úkolového haviara Jána Zvoradu Svättojánskemu banskému súdu (§ 15/1783). Zákaz poskytovať služby bez vyššieho dovolenia (§ 41/1785). Postup pri zverejnení všetkých rozkazov banským robotníkom (§ 44/1785). Umožniť cvičiť kreslenie tým, ktorí o to prejavia záujem (§ 44/1787). Nariadenia sa majú vyhotovovať v nemčine v slovenčine (§ 86/1787). Stanovenie prísaznej formulky pre banských úradníkov (§ 128/1787).

16. 1783 – 1788

1

Banská prevádzka.

Postup pri prenájme dedičných štôlní Michal a Jozef v Boci (22. 1. 1783). Stanovenie nákladov na banskú prevádzku v štôlni Daniel v Boci (26. 3. 1783). Ťažiarstvá šachty Michal a štôlne Anton po nasledujúce tri roky zaplatia vyššie poplatky za zlato a striebro (§ 74/1784). Zaobchádzanie s objednávkami zo zanechaných baní, ktoré sa majú aj naďalej nechať v držbe, uvádzajú sa bane v oblasti Boce, Liptovského Hrádku, Pribyliny, Podturni, Liptovského Ondreja, Štrby a bane rodiny Svättojánskych, Michala Detricha, Andreja Dominika Andahazyho, Gašpara Plathyho, Gašpara Višného, Juraja Trangusa, Jána Zimu, spolu s prílohami (§ 14/1785). Nutnosť konania zasadnutí ťažiarov patriacich do ťažiarскеj únie (§ 73/1785). Vyhotovovanie popisov súkromných baní, spolu s odpoveďou banského sudcu pre HKG v prílohe (§ 92/1785). Nariadenie o preukazoch ťažiarstva štôlne Daniel v Boci, spolu s ďakovným listom ťažiara Samuela Kliebera pravdepodobne pre komorského grófa a stručným konceptom správy BSBc pre HKG o výkaze nákladov štôlne Daniel v Boci v prílohe (§ 43/1786). Zákaz využívať tzv. modrý pondelok, ktorí zneužívali najmä murári a tesári (§ 66/1787). Postup pri fáraní v novej bani (§ 73/1787). Stanovenie a zaslanie správy o činnosti v baniach na ortuť (10. 1. 1787). Ťažiarstvá majú vykonávať amalgamáciu (§ 68/1788).

17. 1784 – 1787

1

Minerály, rudy a nerasty.

Získanie a odkúpenie hornín s obsahom zlata a minerálov (antimónu a iných) z baní v Boci pre Collegium Nazarenum v Ríme (17. 3., 23. 6. 1784). Zákaz prenášať vzorky nerastov pod hrozbou trestu, s obežníkom banského sudcu v prílohe (§ 5/1785). Zazname-

nanie rôznych druhov zlata (§17/1786). Vykonanie skúšok kalu a zrnitosti (1. 6. 1786). Výkup stupového zlata (§ 3/1787).

18. 1783 – 1787

2

Banské podiely a prepôžičky.

Nariadenie HKG s konceptmi správ BSBc o podieloch Juraja Folkušházyho (Ďurdíka) z Folkušovej v štôlnach Ján, Michal a Zuzana v Boci (11. 6. 1783). Správca Hlavnej pokladnice František Friška sa má buď vzdať svojich banských podielov, alebo si predĺžiť povolenie na ich ponechanie (§ 8/1784). Postup pri prevode 64 podielov Šuberovej dedičnej štólne patriacich rodine Svättojánskych (5. 2. 1784). Prevzatie banských podielov pána Folkušházyho (Ďurdíka) z Folkušovej a jeho ženy Zuzany zo štôlní Ján, Michal a Zuzana v Boci do vlastníctva BKB, spolu s prílohami (11. 2., 16. 2., 18. 8. 1784). Postup pri prevzatí a odkúpení banských podielov (1. 9. 1784). Nariadenie o štôlnach Ján, Michal a Zuzana, ktoré boli ponúknuté na predaj v máji minulého roku (17. 11. 1784). Nariadenie o rozdelení 5 banských podielov zosnulého rotmajstra Damianiho z Uherského Brodu v šachte Michal a v štôlni Anton v Boci (§ 36/1785, § 45/1785). Postup pri predaji podielov z ťažiarstva Kobalt (17. 8., 21. 9. 1785). Nariadenie o prepôžičkách baní na ortuť a rumelku a pohrozenie trestom za nedodržanie určených podmienok pri výkupe (§ 1, § 8/1786). Určenie práv a nárokov na dolnouhorské bane na ortuť (§ 26/1786). Nariadenie o podieloch na drevo a rozširovaní baní (§ 64/1787).

19. 1784 – 1786

2

Vizitácie.

Vyhotovenie výt'ahu z vizitácie, v prílohe je výt'ah z vizitácie kráľovských a ťažiarских baní na zlato v Boci a ťažiarstva Malý Gápel' (6. 4. 1784). Nariadenie o konaní vizitácie (19. 6., 20. 6. 1786).

20. 1784 – 1788

2

Zločinci a tresty

Vykonávanie telesných trestov (§ 46/1784). Spôsob trestania, ak pracovník trikrát bude meškať na svoju šichtu (7. 1. 1784). Strava a oblečenie pre zločincov (§ 47/1785). Trestanie baníkov (§ 122/1787). Trestanie zločincov, spolu s kópiou správy inšpektora Vozáryho pre BSBc a správou Jozefa Cibulku, principála ťažiarstva Božia pomoc (§ 165/1787). Prenájom miestností pre trestancov (§ 76/1788).

- 21. 1784 – 1786** **2**
Stavebné práce.
Vybudovanie nového bytu pre lesníka v Boci (16. 6. 1784). Zbúranie starej budovy BSBc a postavenie novej (§ 48/1786).
- 22. 1785 – 1787** **2**
Personálne záležitosti, platy a mzdy.
Zákaz skonfiškovania plátov úradníkóm pracujúcich v cisárskych službách, ktoré neprekračujú 1000 zlatých (§ 38/1785). Postup pri vyplácaní miezd v Hlavnóm ťažiarskom baniskom závode Hornej Biberštólne (§ 12/1787).
- 23. 1785 – 1788** **2**
Personálne záležitosti, pracovné zaradenie.
Úloha grófa Františka von Kollowrat v Dvorskej komore pre mincovníctvo a baníctvo vo Viedni (§ 12/1785). Nariadenie o tom, kto bude považovaný za nádenníka (§ 35/1785). Príkaz banksým meračóm, aby podpisovali vyhotovené náčrty a zaslali ich úradu kremnického banksého merača (§ 7/1787). Určenie súdnych pracovných miest (§ 28/1787). Prísediaci BSBc Samuel Poturnaj sa má vyjadriť, či a zároveň aj kedy bude zastávať funkciu prísediaceho BSBc (§ 78/1788).
- 24. 1783 – 1788** **2**
Personálne záležitosti, prijímanie do zamestnania.
Ľudia, ktorí už nechcú pracovať ako banksí zamestnanci, sa môžu uchádzať o funkciu vojaka (§ 87/1783). Uchádzač o prácu úradníka musí mať platnú legitimáciu (§ 66/1784). Nariadenie o žiadateľoch o zamestnanie (§ 11/1785). Zákaz znovu zamestnať ľudí, ktorí pracovali v mincovníctve a baníctve a boli prepustení kvôli sprenevere peňazí (§ 26/1787). Určenie podmienok pri nepovolenom uchádzaní sa o zamestnanie a zákaz odovzdávania a prijímania darov v službe (§ 96/1787). Postup pri prijímaní a podmienky prijatia nových banksých robotníkov (§ 170/1787). Verbovanie ľudí do oddielu mínerov (§ 111/1788).
- 25. 1783 – 1787** **2**
Ostatné nariadenia týkajúce sa personálnych záležitostí.
Osvedčenie Mateja Švoradu ako banksého pracovníka v Boci (§ 42/1783). Nariadenie o robotníkoch, ktorí sa zaujímajú o erárne spoločenstvo s inými robotníkmi (§ 78/1785). Stanovenie výšky poplatku za úradníkov, ktorí zomreli v prvom roku výkonu ich práce (§ 25/1786). Peniaze za ubytovanie banksých úradníkov (§ 18/1787). Nariadenie o úradní-

koch, ktorí sú od svojho oficiálneho miesta vzdialení viac ako 6 týždňov (§ 24/1787). Spôsoby využívania náboženských fondov baníkmi (§ 95/1787). Nariadenie o úhrade za služobnú cestu krajskému advokátovi Matejovi Kiselymu, spolu so správou BSBc pre HKG o obsadení funkcie prísediaceho BSBc po úmrtí Alexandra Andreanskyho v prílohe (§ 100/1787).

26. 1783 – 1788

Práva a povinnosti bankových zamestnancov.

Zmena vierovyznania bankových zamestnancov (§ 57/1783). Úradníci cestujúci na služobné cesty majú zasielať potvrdenky o zaplatení cestovných výdavkov (§ 45/1784). Zákaz úradníkom vodiť si so sebou strážcov alebo hajdúchov, pokiaľ to nebude potrebné (§ 3/1785). Šmirgle určené bankovým robotníkom, spolu s obežníkom bankového sudcu Andreja Pribilu v prílohe (§ 7/1785). Úprava nosenia zbraní v službe (9. 8. 1787). Povinnosti vedúcich baní a bankových inšpektorov (§ 66/1788).

27. 1784 – 1788

Sociálne záležitosti.

Pohreby nekatolíkov (§ 89/1784). Zasielanie legitimácie sirôt, spolu so zoznamom sirôt v prílohe (§ 94/1785). Nariadenie týkajúce sa detí rodičov, ktorí sa vzdali katolíckej viery (§ 102/1785). Povinnosti roľníkov, ktorí sú oslobodení od ukladania sirotských peňazí (§ 26/1787). Nariadenie o vdovách úradníkov (§ 56/1787). Peniaze pre siroty (§ 72, § 77/1787, § 120/1788).

28. 1785 – 1787

Lekárske záležitosti.

Postup úradníkov v prípade choroby (§ 9/1785). Nariadenie pre liečiteľov a ránhojičov a o ich starostlivosti o chudobných (§ 5/1787, § 10/1787). Pitvanie mŕtvol, v prílohe je správa o nutnom lekárskom alebo chirurgickom vyšetrení podozrivých mŕtvych (§ 51/1787).

29. 1783 – 1787

Riešenie žiadostí obyvateľov.

Príkaz zamietnuť žiadosť šľachtica Andreja Meška z Partizánskej Ľupče (10. 12. 1783). Príkaz zasielať žiadosti s pečaťami, inak ostanú nevybavené, spolu s obežníkom bankového sudcu v prílohe (§ 4/1785). Postup pri zasielaní žiadostí o udelenie bankového práva, potvrdenia, vyhotovenia súdnych listín (§ 13/1785). Zistenie miesta pobytu, prípadne úmrtia

baníka Martina Kaprálika zvaného Penxa na základe žiadosti biskupa baróna Andrášiho (§ 115/1787). Nariadenie nadväzujúce k žiadosti ťažiara antimónu Jakuba Topercera o zníženie bankských poplatkov (§ 172/1787).

30. 1783 – 1787

2

Vojenské záležitosti.

Nariadenie HKG týkajúce sa náboru vojakov do regimentu kniežat'a Mikuláša Eszterházyho (§ 3/1783). Dovoľenkujúci vojaci majú oznamovať miesto pobytu počas dovolenky (§ 4/1783). Nosenie červenej farby na uniforme (§ 88/1785). Nariadenie o vojenských záležitostiach a vojenských zbehoch (§ 10/1785, § 58, § 63, § 74, § 142/1787). Vojaci majú hlásiť svoje miesto dovolenky (§ 71/1787). Zákaz nosiť šable husárom a hajdúchom, ktorí pracujú v súkromných zamestnaniach (§ 124/1787).

31. 1784 – 1788

2

Mince a mincovníctvo.

Zmincovanie všetkých zlatých mincí (§ 3/1784). Výmena starých bankoviek, v prílohe nariadenie Jozefa II. o nových bankovkách s ich vzorkami v hodnote 5, 10, 25, 50, 100 a 500 guldenov (§ 77/1785). Razenie dukátov a zvýšenie kurzu zlata (§ 21/1786). Postup pri odhaľovaní falšovania kremnických dukátov a platbách do pokladnice BKB (§ 45, 21. 8., 13. 10. 1786, § 11, § 22/1787). Určenie kurzu pre krížové toliare (*Kronenthaler*) (§ 40/1788).

32. 1783-1788

2

Vyhotovovanie a zasielanie výkazov.

Zasielanie hmotných výkazov za vytŕažené zlato, striebro, olovo a meď, ale aj so všetkými bankými produktmi. Nutné je aj priložiť tabuľku so zoznamom a množstvom vytŕažených rúd (§ 13/1783). Ťažiarstva štólne Ján a Michal majú po nasledujúce 3 roky každoročne vyhotovovať peňažné výkazy o bankových nákladoch (§ 23/1784). Vyhotovovanie ročných výkazov o peniazoch určených pre siroty (§ 24/1784). Zaslanie peňažného výkazu o predaji bankových produktov ťažiarom Michalom Detrichom a tiež aj o preverení jeho ziskov a nákladov (§ 42, § 43/1785). Zasielanie výkazov s poplatkami ťažiarstvám (§ 46/1785). Príkaz liptovským ťažiarom na zaplatenie úhrady za nezaslaný peňažný výkaz bankových produktov (§ 31/1787). Nutnosť vyhotovovať celoročné výkazy o stave tak erárnych, ako aj ťažiarських baní a k nim patriacich bankových robotníkov, spolu so sprá-

vami ťažiarov Jakuba Ambrózyho a Jána Zimu, s rozhodnutím BSBc a hmotným výkazom o bankých robotníkoch v obvode BSBc za rok 1786 v prílohe (§ 98/1787, § 61/1788).

33. 1784 – 1786

3

Vyberanie a výška desiatkov.

Zákaz vyberania desiatku za kamenné uhlie (§ 25/1784). Spôsob vyberania desiatkov, ich výmery a úhrady s prílohami (§ 1/1785). Postup pri výbere desiatku za železo a desiatku za antimón v Ťeleziarskom závode v Malužinej (§ 40/1785). Vyberanie desiatkov, ich sprenevera, spolu so správou banského sudcu Andreja Pribilu pre HKG o sprenevere pri vyberaní desiatku za antimón v Liptovskej stolici v prílohe (§ 52, § 91/1785). Stanovanie výšky desiatkov za kamenec a skalicu (§ 47/1786). Oslobodenie od platenia desiatku tých ťeleziarskych závodov, ktoré majú spotrebný preukaz (§ 54/1786).

34. 1783 – 1785

3

Záležitosti eráru.

Určenie finančných výdavkov eráru na sídlo banského sudcu Andreja Pribilu v Boci (4. 6. 1783). Vyhotovenie zoznamu poplatkov eráru a určenie čiastočných platov bankým úradníkom (§ 6/1785). Platba poplatkov eráru (§ 15/1785).

35. 1783 – 1787

3

Finančné záležitosti.

Nariadenie o ustanovení výkupných cien cudzokrajných peňazí (§ 84/1783). Nariadenie HKG o presnom stanovení ceny mäsa (§ 2/1784). Nariadenie HKG o výške platieb za ryžované zlato, o vyšších poplatkoch za zlato a aby všetky ťažiarstva tieto poplatky za zlato dodržiavali (§ 27/1784). Nariadenie o vytlačení 20 exemplárov rozkazov, aby sa vyhotovovali vyúčtovania (§ 88/1784). Úprava podmienok prijímania a vydávania peňažných dávok z bratských pokladníc (27. 10. 1784). Nariadenie o nákladoch na tavenie (§ 55/1786). Nariadenie o vyúčtovaní urbury za antimón a platieb od chirurgov Jozefa Chrediša a Vozáryho (20. 8. 1786). Postup pri riešení rôznych finančných záležitostí (dlhov, platu v čase choroby, vyplácania dôchodkov, poplatkov za dopravu) úradníkov (§ 37, § 38, § 49, § 50, § 62/1787). Stanovanie sumy na zakúpenie rôznych kancelárskych potrieb (§ 76/1787). Postup pri zistení omylov pri finančných transakciách (§ 85/1787). Platenie poplatkov, pokiaľ ťažiar vyťažia viac zlata, striebra a ortuti, ako bolo stanovené (§ 126/1787). Určenie výšky finančných prostriedkov na opravu bankých vozíkov (§ 127/1787).

36. 1783 – 1788

3

Ostatné nariadenia HKG.

Zriadenie skladov alebo zvláštnych nádob pre pušný prach (§ 55/1783). Prevencia voči psej besnote (§ 88/1783). Nariadenie, aby sa v prípade svadby nejedlo, nepilo a netancovalo viac ako jeden deň a aby sa zjednali náklady na hostinu (§ 97/1783). Používanie obyčajného papiera v úradnej korešpondencii (§ 7/1784). Starostlivosť o psy a zákaz vodenia psov do baní, hút a stúp (§ 59/1784). Zákaz hazardných hier (§ 75/1784). Nákup spisovej skrine na banský súd v Boci (§ 83/1784). Používanie mincí, ďalej aby sťažovatelia, žalobcovia ani prosebníci neobchádzali prvý úrad a tiež zákaz kupovať oblečenie od prepustených vojakov alebo od vojakov na dovolenke (§ 76/1785). Sčítanie ľudí (§ 91/1784, § 82/1785). HKG nariaďuje, aby sa vyhotovila kópia poľovníckeho patentu Uhorska (§ 30/1787). Určenie pozemkov, ktoré sa majú nechať potrebám baníctva a ich výmera, spolu s obežníkom BSBc v prílohe (§ 35/1787). Stanovenie podávania liekov pre dobytok (§ 65/1787). Vývoz obilia a stanovenie jeho ceny (§ 143/1787). Upozornenie na výskyt veľmi škodlivej kyjaničky purpurovej (*Mutterkorn*) v obilí (§ 9/1788). Nariadenie HKG, aby sa vyhotovili odpisy alebo kópie emigračného patentu, manželského patentu, patentu o zapisovaní rodných mien Židov, patentu o dovolenkujúcich a prepustených vojakoch, c. k. manifestu o vojenských oddieloch v Moldavsku a Valašsku a v okolitých osmanských provinciách, patentu o úžerníckom zákone a s ním spojených pôžičkách (§ 99/1788).

2.1.1.5 Nariadenia Banskej komory v Banskej Bystrici

37. 1784 – 1788

3

Povinnosti bankého sudcu v Boci.

Banský sudca sa má dostaviť na ďalšie vypočúvanie, v prílohe sa nachádza záznam z miesta obhliadky sporných bankých diel (štôľňa Margaréta, horná štôľňa Wildemann a štôľňa Daniel) (30. 6. 1784). Povinnosť bankého sudcu vykonávať pochôdzky baní každých 14 dní (20. 1. 1785). Banský sudca má zaslať BKB odmenu za vypracovanú špecifikáciu spolu so skúšobným nariadením z ťažiarstva štôľne Daniel v Boci (19. 6. 1786). Banský sudca má vyhotoviť správu s podmienkami, za ktorých by Anton Svätajánsky prenechal svoje banké podiely v Boci, spolu so správou BSBc pre HKG, v ktorej žiada o pomoc v tomto prípade a žiadosťou Antona Svätajánskeho v prílohe (13. 6. 1786). Banský sudca má prešetriť voľné zapisovanie krstných mien (12. 10. 1786). Banský sudca má vykonať

obhliadku ťažiarstva Malý Gápel' a štôlní Daniel a Ján v Boci (20. 3. 1787). Banský sudca sa má zodpovedať BKB pre odmietnutie vymerania pozemkov (26. 6. 1787). Banský sudca nemá brzdiť zvyšné banské náklady (28. 10. 1788).

38. 1784

3

Povinnosti BSBc, informovanie o banských dielach a prevádzkach.

Úschova všetkých duplicitne vyhotovených popisov baní (19. 11.). BSBc má informovať BKB o nádejných banských obzoroach, dedičných štôlniach alebo o iných banských objektoch (15. 12.).

39. 1784 – 1788

3

Povinnosti BSBc, podávanie a zasielanie správ a spisov určených pre vyššie orgány.

Urýchlené zaslanie historickej správy (*historische Nachrichten*) za rok 1783 a správy z ťažiarstva Malý Gápel' (5. 1. 1784). Z denníkov – denných zápisov a záznamov, ktoré sa vedú týždenne v protokole, majú byť zasielané správy aj pre komorskú učtáreň (12. 10. 1784). Spisy zasielané do Viedne majú byť vyhotovené s kolkom/pečiatkou (21. 12. 1784). BSBc má zaslať BKB manipulačné písomnosti, ktoré sa týkajú napr. banských správ, účtovné veci má poslať komorskej učtárni (14. 9. 1786). Odovzdanie ročných historických správ (*historische Nachrichten*) BKB (27. 1. 1787). Vyplatenie náhrad trov vojenskému pokladníkovi (28. 7. 1788).

40. 1784 – 1785

3

Ostatné nariadenia týkajúce sa povinností BSBc.

Určenie termínu odovzdávania hlásení (3. 2. 1784). Obstaranie koženého bandaliéra (vojenský remeň) s cisársko-kráľovským znakom pre nového vyberača urbury (9. 6. 1784). Príkaz, aby BSBc uchovával banksosúdne tabuľky, dôsledne viedol evidenciu a dodržiaval stanovené termíny (16. 7. 1784). Urýchlené zaslanie zmluvy pána Folkušházyho (Ďurdíka) tunajšiemu komorskému fiškálovi Puchnerovi, v prílohe sa nachádza správa banského sudcu pre BKB o zaslaní troch odpisov komorskému fiškálovi Puchnerovi (14. 9. 1784). BSBc od roku 1786 prevezme právomoc vyberať urburu v Liptovskej stolici (13. 8. 1785). Overenie historických správ (*historische Nachrichten*) za rok 1785 (15. 11. 1785).

41. 1784 – 1787

3

Činnosť banských prevádzok.

Usmernenie prevádzky v zlatej Radštôlni, štôlni Margaréta a dolnej Wildemann štôlni

v Boci (26. 10. 1784). Činnosť ťažiarstva štôlní Daniel, Ján, Michal a Zuzana a ťažiarstva Malý Gápel' v Boci (11. 1., 14. 3. 1785). Usmernenie o činnosti banských prevádzok ťažiarstva Malý Gápel' a štôlní Daniel, Ján, Zuzana, Margaréta, dedičnej štôlni Jozef a Hornej zlatej Radštôlni v Boci (15. 2., 11. 7., 20. 7., 2. 11., 24. 12. 1785, 28. 2., 13. 6., 14. 11. 1786, 7. 5., 15. 5. 1787). Usmernenie o činnosti novootvorenej hutnej prevádzky, ktorá má spracovávať kýzový rmut z ťažiarstva štôlne Daniel v Boci, spolu so správou ťažiarov pre HKG o potrebách huty v prílohe (12. 4. 1785).

42. 1783 – 1784

3

Produkcja a výnosnosť banských prevádzok.

Produkcja a chod štôlní Daniel, Michal a dedičnej štôlne Jozef v Boci (26. 8., 18. 11., 9. 12. 1783). Posúdenie výnosnosti štôlne Daniel a určenie postupu ťažby v ťažiarstve Malý Gápel', dedičnej štôlne Jozef, štôlne Michal, zlatej Radštôlne a štôlne Anna (7. 9. 1784).

43. 1784 – 1788

3

Práce a hospodárenie v banských prevádzkach.

Zlepšenie hospodárenia ťažiarstva štôlne Daniel a štôlne Wildemann v Boci (16. 3. 1784). Stanovenie spôsobu, akým raziť štôlňu v Okrúhlejšej a vyslanie správcu stúp Malachovského z Vindšachty na prehliadku banských stúp, spolu s malým situačným plánikom s kutacou šachtou a s miestnymi lokalitami v prílohe (20. 4. 1784). Určenie postupu pri fárani v dedičnej štôlni pri Magurke (23. 8. 1784). Objav novej bane na kobalt v revíri Jarabej, spolu s konceptom správy BSBc pre HKG o podieloch v tejto bani (24. 8. 1784). Zastavenie prác v striebornej štôlni kvôli vysokým výdavkom (2. 11. 1784). Spresnenie postupu práce v štôlniach Ján a Daniel v Boci (25. 4. 1786). Zákaz vykonávať ťažbu dedične či podielovo na komorských panstvách v obvode banských miest (22. 5. 1787). Povolenie triedenia rudy zo štôlne Daniel, zabezpečenie razenia čelby v štôlni Ján a zistenie obsahu zlata vyťaženého v Radštôlni (15. 1. 1788). Prešetrenie vzniknutej trhliny na čelbe v dedičnej štôlni Jozef v Boci (26. 2., 13. 5. 1788). Zachovanie banských diel a spôsob ťažby (14. 8. 1788).

44. 1785

3

Prieskum banských diel.

Prieskum haldových chodieb pre ďalšiu ťažbu, využiteľnosť pre stupy v zlatej Radštôlni v Jarabej a odporúčanie bankého kontrolóra Malachovského na zlepšenie prevádzky stúp (20. 12.). Prieskum v štôlniach Ján, Zuzana a Michal spolu s odpoveďou BSBc (20. 12.).

- 45. 1784 – 1788** **3**
Podávanie správ a výkazov vyšším orgánom o banských dielach.
Potreba zasielať z každej bane štvrťročný peňažný výkaz o stave baní, ktorý má vyhotoviť predstavený samotnej bane (26. 3. 1784). Nariadenie o predbežných správach zaslaných z ťažiarstva Malý Gápeľ a iných kutacích banských diel, rovnako aj z banského podniku štôlne Daniel (5. 6. 1784). Zaslание správy o prácach v štôlni Ján a Daniel v Boci (2. 12. 1787, 26. 3. 1788).
- 46. 1784 – 1786** **3**
Stupy.
Sústava stúp v dedičných štôlnach Margaréta a Jozef (20. 1. 1784). Obnovenie stupy vo vrchu Malý Gápeľ pri zlatej Radštôlni (15. 7. 1784). Inštrukcie pre stupy (10. 3. 1786).
- 47. 1785 – 1787** **3**
Používanie pušného prachu.
Odozdanie pušného prachu, ktorý nepochádza od zásobovacieho úradu (4. 1. 1785). Obmedzenie dodávok pušného prachu a posilnenie prevádzky dedičnej štôlne Jozef v Boci (26. 4. 1785). Preberanie pušného prachu (27. 12. 1787).
- 48. 1787 – 1788** **3**
Výdrevy v banských dielach.
Stav výdrevy v štôlni Margaréta v Boci (26. 2. 1787). Schválenie výdrevy v štôlnach Wildemann, Margaréta a pomocnej štôlne v Boci a prerazenie krížového prekopu v dedičnej štôlni Jozef (11. 11. 1788).
- 49. 1785 – 1788** **3**
Banská prevádzka.
Zistenie podmienok zahájenia zhutňovania rudy pri ťažiarstve štôlne Daniel v Boci, spolu so správou banského sudcu pre HKG v prílohe (8. 3. 1785). Otvorenie dvoch štôlní pod dolinou Sponge pri Starých Horách a poverenie banských dozorcov ich správou a dozom pri predávaní banských podielov (10. 4. 1785). Menší ťažiarci v štôlni Ján, Michal a Zuzana v Boci majú robiť na vlastné náklady mesačné odpisy stavu baní (8. 3. 1786). Preprava banských produktov a máp, plánov, nákresov a modelov cez hranice (8. 3. 1786). Zriadenie vodného bubna v štôlni Daniel v Boci (8. 6. 1787). Používanie loja pri obhliadkach (23. 12. 1788).

50. 1784 – 1788**3**

Minerály, rudy a nerasty.

Produkcia stupového zlata (7. 1. 1784). Zužitkovanie roztavenej pyritovej jemnozrnej rudy zo štôlne Daniel v Boci (16. 3. 1784). Zadováženie zbierky minerálov pre Collegium Nazarenum v Ríme (13. 4. 1784). Zlepšenie čistoty/kvality zlatého mlynského odpadu (17. 8. 1784). Zbieranie hornín a minerálov pre Prírodovedný kabinet v Paríži (24. 8. 1784). Tavenie kýzového rmutu (8. 11. 1784). Vykonanie skúšok rúd zo štôlne Anna a z novo vykutanej žily v ťažiarstve Malý Gápeľ (16. 11. 1784). Prevzatie stupového zlata (16. 8. 1785). Skúšky rudy zo štôlne Ján v Boci a ťažiarstva Malý Gápeľ (27. 9., 3. 10., 27. 10. 1786). Príkaz na vyhľadanie pazúrika (20. 6. 1787). Príkaz na vypracovanie posudku o rudnej žile v dolnej Wildemann štôlni v Boci (17. 7. 1787). Nariadenie o vykonaní skúšky rudy v štôlnach Ján a Daniel v Boci. (14. 8., 13. 11., 20. 11. 1787). Nariadenie o vykonanie skúšok na zlatonosnú rudu pri štôlnach Ján a Daniel v Boci (14. 8. 1787). Zaslание vzoriek rmutu zo štôlní Daniel a Ján v Boci (27. 11. 1787). Zaslание vzoriek minerálov zozbieraných a popísaných v okolí Boce (27. 12. 1787). Získanie vzoriek rúd zo štôlní Daniel a Ján v Boci a obnovenie tavenia v starej hute v Boci (8. 4. 1788). Nutnosť zaslať zbierky rúd, pôdy a hornín spolu s ich popisom do Akadémie vo Viedni (14. 6. 1788). Zaslание zoznamu vzoriek rúd a rmutu zo štôlne Daniel v Boci spolu s ich popisom (28. 8., 9. 9. 1788). Popísanie zbierky rúd a minerálov spolu s nákladmi na ich dopravu (16. 9. 1788).

51. 1783 – 1786**3**

Banské podiely a prepôžičky

Postup pri udeľovaní banských podielov v štôlni v lokalite Münichsfalsen v Liptovskej stolici (5. 3. 1783). Prevzatie banských diel BSBc nachádzajúcich sa na majetkoch rodu Svätójánsky v Liptovskej stolici (26. 3. 1783). Banský sudca má prevziať baňu Michal, štôlne Zuzana a Ján v Boci (21. 11. 1784). Úprava podmienok pri prepise banských podielov (12. 2. 1785). Zákaz ponúkajú banských podielov na zlaté bane Svätójánskych v Boci (1. 8. 1786).

52. 1787**3**

Banské pozemky.

Vymeranie rozdelených pozemkov patriacich baniam (6. 2.). Podpora vymeriavania po-

zemkov, banských háld, prevádzok a iných banských príslušností (7. 3.). Vymeranie pozemkov Boci, spolu so správami BSBC v prílohách (1. 6., 3. 6.).

53. 1784 – 1788

3

Lesy určené pre baníctvo.

Dodržiavanie lesného poriadku a zasielania špecifikácie potreby dreva pre stavebné a iné účely (9. 6. 1784). Poverenie drevárskeho majstra Urbanyho a hájníka na ocenenie lesov (31. 7. 1787). Zisťovanie výmery lesných oblastí (25. 6. 1788).

54. 1784 – 1788

4

Vizitácie.

V budúcnosti sa pri vizitáciách majú uvádzať potrebné opravy banských prevádzok a budov (8. 5. 1784). Vykonanie vizitácie štólne v Magurke (5. 10. 1784). BKB povoľuje kniežaťu Stanislavovi Poniatovskému vizitáciu uhorských banských diel (31. 5. 1785). Povinnosti banského sudcu pri vizitáciách (15. 9. 1785). Príkaz, aby boli pre účely vizitácie pripravené banské mapy (25. 7. 1786). Postup pri vizitácii banských prevádzok (13. 8. 1786). Návrhy potrebných opráv sa majú odkladať do príchodu banskej vizitácie (19. 9. 1786). Vyhotovenie potrebných dokumentov k vizitácii (25. 8. 1787). Vykonanie vizitácie banských diel v Boci, v prílohe je výťah z vizitácie (13. 11. 1787). Dodatok k vizitácii Radštólne (15. 4. 1788). Určenie dokumentov, ktoré sa majú pri vizitácii predložiť (2. 9. 1788).

55. 1783 – 1788

4

Stavebné práce.

Stavba nových budov a náklady za ne (3. 8. 1783). Zaobstaranie potrebného materiálu, obzvlášť dreva, na opravu baní (6. 4. 1784). Pravidelné zasielanie návrhov na opravy (20. 4. 1784). Postavenie nového bytu pre lesníka na náklady banského sudcu (15. 7. 1784). Zistenie stavu erárnych budov (13. 12. 1784). Stanovanie predbežného rozpočtu na stavbu bytu hájníka v Boci (28. 6. 1785). Zvýšenie nákladov na stavbu bytu hájníka (4. 10. 1785). Vyhotovenie rozpočtu na nešpecifikované opravy, informovať o ich príčinách pre BKB spolu so sprievodnou správou (4. 10. 1785). Odovzdanie dvoch nákresov k návrhu na vybudovanie stúp v Boci a v Malom Gápli (14. 2. 1786). Vybudovanie stúp pri štólne Ján v Boci a úprava počtu pracovných síl (28. 3. 1786). Zaslanie návrhov na opravy poškodených budov (5. 9. 1786). Miesta, na ktorých sa môžu stavať nové budovy (7. 8. 1787). Oprava komína v budove tamojšieho banského súdu, v prílohe je výkaz nákladov (13. 11.

1787). Banské diela, obytné a iné budovy a ich opravy (7. 2. 1788). Zaslание rozpočtu na opravy banských diel v Boci (28. 10. 1788).

56. 1783 – 1788

4

Personálne záležitosti, platy a mzdy.

Určenie výšky platov a prevádzky v stupe (10. 6. 1783). Postup pri zasielaní štvrťročných mzdových potvrdení (20. 12. 1785). Určenie týždenného platu pre miestnych hajdúchov a strážcov a mzdového príspevku na rok (12. 2. 1788).

57. 1784 – 1787

4

Personálne záležitosti, pracovné zaradenie.

Hľadanie vhodného banského merača pre olovené a strieborné bane vo Feistritzene (16. 7. 1784). Rozmiestnenie baníkov v štôlni Daniel, Horná Margaréta, dedičnej štôlni Michal a zlatej Radštôlni (7. 9. 1784). Úprava podmienok odchodu banských robotníkov do Kraňska a Idrije (30. 8., 25. 9. 1785). Poverenie stupového inšpektora Malachovského opravou stupy pri zlatej Radštôlni (19. 9., 20. 9. 1785). Nedovolený odchod banských robotníkov Ignáca Hačtera a Martina Lungavera z práce (3. 6. 1786). BSBc sa má vyjadriť, či niekto opustil ťažiarstva štôlní Zuzana a Michal v Boci, spolu so zoznamom odmenených robotníkov ťažiarstva štôlne Daniel v prílohe (11. 7. 1786). Nariadenie ohľadne úradníkov, ktorí boli 6 mesiacov mimo svojho pracovného miesta (28. 12. 1786). Pracovné záležitosti úradníkov (20. 3., 11. 4., 17. 4., 15. 5. 1787). Vyhotovenie súpisu osadenstva podľa pracovných tried v štôlni Daniel, Ján, Malý Gápel' a zlatej Radštôlne v Boci (29. 5. 1787).

58. 1784 – 1785

4

Personálne záležitosti, neprijatie do zamestnania

Do práce alebo služby sa nemajú prijímať nedôveryhodné osoby (5. 10. 1784). Zákaz prijímania do práce ľudí bez patričnej legitímácie (20. 4. 1784). Príkaz na prepustenie tých úradníkov, ktorí dávajú alebo prijímajú v službe dary (úplatky) (22. 4. 1785).

59. 1784

4

Personálne záležitosti, služobné cesty.

Dodanie štvrťročného formuláru výdavkov za vykonané služobné cesty, v priloženom formulári informujú správca hutu Ignác Rumpler, správca zo Starých Hôr Dávid Schmidshausen a kontrolór Arnold Tutšang o vykonaných cestách (10. 2.). Podmienky vyúčtova-

nia služobnej cesty a ich povinnosti vopred oznámiť služobnú cestu pri zasadnutiach alebo konzultáciách a po návrate hlásiť sa u správcu komory (1. 6.).

60. 1784-1787

4

Personálne záležitosti, penzie a provízie.

Určenie nároku na penziu alebo províziu (15. 7. 1784). Zasielanie žiadosti o služobných odmenách (12. 11. 1785). Poberatelia provízií z banského podniku Hornej Bíberštôlne na Vindšachte majú včas zaslať osvedčenie o ich deťoch, telesných poruchách či iných náležitostiach (25. 4. 1786). Prikladanie osvedčenia k správam pre BKB o vykonanej práci, o smrti mužov a pozostalých vdovách pre spoľahlivé pridelenie provízií (12. 12. 1786). Udelenie odmeny banskému dozorcovi Kurchnerovi (23. 1. 1787).

61. 1784 – 1788

4

Ostatné nariadenia týkajúce sa personálnych záležitostí.

Finančné potrestanie všetkých úradníkov, ktorí sa dopúšťajú priestupkov a chýb pri svojej práci (20. 1. 1784). Vysvetlenie vykonávania bezplatných skúšok novoprijatých zamestnancov v ťažiarstve Malý Gápel a štôlni Daniel (18. 2. 1784). Povinnosť každého robotníka prispievať do bratskej pokladnice (2. 11. 1784). Úprava vyplácania príspevkov v prípade úmrtia úradníkov (8. 3. 1786). Vyplácanie odškodného (19. 4. 1786). Prešetrenie prípadu, keď ľudia ako uhliar František Pavlík pracujú bez odporúčenia na banskom diele (2. 9. 1788).

62. 1784 – 1788

4

Práva a povinnosti banských zamestnancov.

Úradníci majú poskytnúť pomoc vojenským a civilným zapisovateľom počas všeobecného sčítania ľudí (26. 10., 10. 11. 1784). Povinnosť úradníkov oznamovať BKB straty z baní, dedičných štôlní či iných banských diel (4. 1. 1785). Do budúca majú všetci úradníci a ich podriadení v službe prijaté peniaze a naturálie do mesiaca dodať komorskej účtárni (5. 4. 1785). Úradníci majú nosiť uniformu a klobúk (26. 7. 1785). Usmernenie činnosti úradníkov v účtárni (17. 1. 1786). Zmeny v užívaní služobných bytov (3. 1. 1787). Udelenie dišpenzu pre bankový personál a ostatných sluhov (20. 2. 1787). Banskí úradníci majú odvieť cigánov zdržiavajúcich sa v banských prevádzkach, uhliarstvách, drevorubačstvách a komorských obciach stolice kvôli nechote usadiť sa (7. 5. 1787). Komorskí a bankí úradníci nemôžu bez vedomia príslušného úradu prevziať ťažiarcky mandát (7. 2. 1788). Povinnosť banských úradníkov spísať výnosy z banských pozemkov (28. 8. 1788).

- 63. 1783 – 1787** **4**
Pracovné pomôcky banských zamestnancov.
Prestavenie mosadzných a miskových váh (24.6. 1783). Prevzatie premývacích plechov do Kremnice (9.3. 1784). Zakúpenie spisovej skrine a listovej kapsy pre BSBc (13.4. 1784). Urýchlené zhotovenie železného kotla a hrncov (24.5. 1785). Nákup ľanových plachiet, skúšacích tyčí a vriec na rudu (25.4. 1786). Vrátenie nemenovaného nástroja (12.10. 1786). Prerozdelenie kancelárskych potrieb a ich výdaj (27.11. 1787).
- 64. 1784-1788** **4**
Sociálne záležitosti.
Zabrániť útekom robotníkov a chudobných ľudí (22. 6. 1784). Pokyny pre vdovy s deťmi, ktoré žiadajú peňažné dávky z bratskej pokladnice (7. 12. 1784). Zákaz ukazovať banské zariadenia, výpočty a nákresy banských diel cudzincom (13. 6. 1786). Cigánom nie je dovolené zdržiavať sa v banských závodoch a v uhliarstvach (20. 6. 1786). Spôsoby ako pomôcť ľuďom topiacim sa, obeseným, priduseným či zasiahnutým bleskom (16. 8. 1786). Zákaz krstu neplnoletých židovských detí proti vôli ich rodičov (28. 12. 1786). Nariadenie ohľadom zbojníkov, návštev chorých, zomierajúcich či zomretých a manželského dišpenzu (20. 2. 1787). Zákaz zneužívať tzv. modrý pondelok (22. 5. 1787). Nariadenie o vyhotovení vyhlášky týkajúcej sa manželského stavu a zákazu vycestovať do cudziny (3. 11. 1787). Pobyť cudzincov (4. 3. 1788).
- 65. 1784 – 1786** **4**
Lekárske záležitosti.
Postup liečenia zraneného tesára Šimona Karkošiaka (24. 8. 1784). Riešenie ochorení úradníkov (11. 1. , 31. 5., 13. 12. 1785). Banský chirurg má vedúcemu banského závodu vydávať potvrdenia o návštevách chorých robotníkov (15. 2. 1785). Návšteva chorých robotníkov ráňhojičmi (22. 11. 1785). Špecifikácia liečiv pre prvý štvrtrok 1786 v obvode BKB (16. 5. 1786). Ochorenia baníkov (27. 9. 1786).
- 66. 1785 – 1788** **4**
Riešenia žiadostí obyvateľov.
Úprava podmienok pre žiadateľov o prácu v úrade (18. 1. 1785). Banský sudca sa má vyjadriť k žiadosti Bernarda Ximenesa o službu pri banskom závode, spolu s konceptom vyjadrenia banského sudcu v prílohe (14. 8. 1787). Postup prijímania žiadostí (24. 4. 1788).

- 67. 1785 – 1788** **4**
Vojenské záležitosti
Uschovanie a zasielanie dovolenkových potvrdení dovolenkujúcich vojakov a dovolenkujúcim má zostať pas (27. 12. 1785, 11. 12. 1786). Riešenie úteku troch chlapcov pred vojenskou službou (19. 11. 1787). Vydávanie rozkazov vojakom v slovenskom jazyku (25. 6. 1788).
- 68. 1788** **4**
Zaobstarávanie obilnín.
Preberanie rôznych druhov pšenice, obilia a zrna (27.2.). Cena obilia (11.3.). Povoľenie na získanie 100 meríc jačmeňa, zmiešaného ovocia z komorskej sýpky pre štôľne Daniel a Ján v Boci (24.4.).
- 69. 1784-1786** **4**
Ťažné a domáce zvierat.
Označovanie dobytká pred zapriahnutím (21. 9. 1784). Zákaz vodenia psov do bane, huty, stúp, premývacích zariadení a iných prevádzok (27. 4. 1784). Úprava podmienok využívania erárnych alebo ťažiarskych ťažných zvierat na prepravu povozmi (5. 10. 1784). Odpredanie koní (9. 5. 1786).
- 70. 1785 – 1788** **4**
Krčmy a výčapy.
Prenájom výčapu vína (4. 1. 1785). Činnosť pána Bitlegera a jeho výčapu pri závode štôľne Daniel v Boci, spolu so správou banského sudcu pre BKB v prílohe (13. 12. 1785). Odovzdanie zisku z výčapu (21. 2. 1786). Otvorenie miestnych krčiem (24. 4. 1788). Výčap banského dozorca Reichnera (10. 3. 1788).
- 71. 1788** **4**
Predaj a skladovanie vína.
Postup pri skladovaní a o zásobách vína, spolu s nevyplnenou tabuľkou o nedostatkoch za november 1788 v prílohe (22. 12., 23. 12.). Predaj komorského vína (20. 10.).
- 72. 1783 – 1786** **4**
Mince a mincovníctvo.
Kópia nariadenia o novom mincovom zákone, priložená je kópia nariadenia Jozefa II. ohľadne rovnakej témy (8. 9. 1783). Zvýšenie produkcie mincí (16. 11. 1783). Preniknutie

pápežských dukátov zlej kvality do peňažného obehu a o ich opätovný zákaz (28. 4. 1784). Výskyt falošných dukátov (8. 6. 1785). Nový patent o mincovníctve (25. 4. 1786). Príkaz na stiahnutie všetkých 17 grajciarových mincí (*Siebenzehner*) z obehu (8. 9. 1786).

73. 1783 – 1788

4

Bratská pokladnica.

Zrážky do bratskej pokladnice (20. 5. 1783). Vyhotovenie zoznamov príspevkov z bratských pokladníc (21. 12. 1784). Úprava poskytovania pôžičiek z bratských pokladníc (5. 11. 1785). Vyplatenie 50 zlatých z bratskej pokladnice bankým robotníkom zo štôlní Ján a Michal v Boci kvôli zdraženiu chleba (2. 1. 1788).

74. 1784 – 1788

4

Vyhotovenie a zaslanie vyúčtovaní a rozpočtov.

Nutnosť vyhotoviť nový rozpočet pre zásoby materiálu určených bankým dielam (25. 5. 1784). Nutnosť zaslať vyúčtovania a nákresy baní (1. 6. 1784). Vyúčtovanie pre stoličného chirurga Topercera má posúdiť a podpísať komorský lekár Zacharides (21. 7. 1784). Vyúčtovanie ťažiarstva štôlne Daniel v Boci sa má podávať len štvrtročne (30. 11. 1784). Vyhotovovanie vyúčtovaní podľa nových účtovných plánov (28. 6. 1785). Dodanie rozpočtov bankých diel učtármi (5. 7. 1785). Vyhotovovanie presnejších rozpočtov a usmernení zadováženie materiálu pre stavbu (14. 2. 1786). Sledovanie vyúčtovania provízií (27. 6. 1786). Zasielanie budúcich bankých rozpočtov každý rok koncom druhého štvrtroku (14. 11. 1786). Zasielanie rozpočtov BKB (5. 12. 1786). Vyhotovovanie bankých rozpočtov s kontrolami (3. 4. 1787). vyúčtovať sumu za isté dosky pre ťažiarstvo štôlne Daniel v Boci v ďalšom mesiaci (9. 10. 1787). Vyhotovenie vyúčtovania opráv v budove BSBc, spolu s finančným vyúčtovaním v prílohe (4. 3. 1788). Zaslanie vysvetlenia vyúčtovania pridelených meríc obilia (11. 3. 1788).

75. 1783 – 1788

4

Vyhotovenie a zaslanie výkazov.

Zaslanie kópií výkazov ťažiarstiev štôlní Ján a Michal za roky 1780 - 1782 (§ 50/1783). Zaslanie peňažného výkazu za druhý kvartál roku 1784 za kutacie práce (15. 7. 1784). Spísanie trojročných výkazov v každom ťažiarstve (17. 5. 1785). Zasielanie výkazov za rôzne opravy (4. 3. 1788).

76. 1783 – 1785**4**

Finančné výdavky.

Výdavky eráru na príbytok banského sudcu v Boci (24. 6. 1783). Výdavky na dovoz šmirgl'ov z cudziny sa majú hradiť z odmien úradníkov i robotníkov (4. 1. 1785). Poskytnutie peňazí na umorenie výdavkov kováčov v Jarabej (21. 12. 1785).

77. 1783 – 1788**4**

Finančné záležitosti.

Revízia účtov bane na zlato Okružla (24. 11. 1783). Vyhotovenie súpisu vyťaženého antimónu v Liptovskej a Oravskej stolici od roku 1781 (4. 12. 1783). Preskúmanie vysokých platieb zo zlata, striebra, olova a medi vyťažených v štôlnach Ján a Michal v Boci (25. 2. 1784). Potreba zvýšiť banské poplatky a znížiť náklady v ťažiarstve štôlna Daniel v Boci (14. 3. 1784). Vyplatenie 18 grajciarov z každého centa suchej váhy kyzovej rudy dopravenej do hociktorej banskobystrickej huty (4. 12. 1784). Usmernenie úradníkov v riešení finančných záležitostí (22. 11., 6. 12. 1785). Náprava účtovnej evidencie (31. 1. 1786). Nedostatočný zisk štôlne Daniel v Boci (19. 3. 1786). Určenie ceny železa spotrebovaného pri komorských prácach, výkazov spotreby a odškodnenia kováčov (13. 3. 1787). Úprava udávania mimoriadnych nákladov (10. 7. 1787). Zaplatenie poplatku miestnej striebornej hute ťažiarstvom štôlne Anton a traja bratia (21. 2. 1788). Príjmy štôlne Daniel v Boci (7. 10. 1788).

78. 1784 – 1788**4**

Ostatné nariadenia BKB.

Zákaz všetkých hazardných hier ako Pharao, Lassa (15. 7. 1784). Vyhotovenie mapy obcí Magurka a Ždiar (12. 8. 1784). Nariadenie o zaobchádzaní s výnosmi z každého nižšieho úradu, v prílohe sa nachádza správa banského sudcu Andreja Pribilu o možnostiach získania výnosu v ťažiarstve Malý Gápel' (4. 12. 1784). Kontrola pasov a osvedčení pri vstupe do mesta (24. 1. 1786). Zákaz distribúcie novín Nouvelles Extraordinaires de divers Endroit a Leyde par Etienne Lusac, vydávaných v Leidene v Holandsku (13. 6. 1786). Zákaz obchodovania v službe a nedovolenom najímaní robotníkov (14. 8. 1787). Prešetrenie uhlišk kvôli fajčiarom, ktorí tam fajčia (§ 98/1788). Prehliadky pre cudzokrajných baníkov (16. 9. 1788).

2.1.2 Úradné správy nadriadeným orgánom

- 79. 1786 – 1787** **4**
Kráľovská súdna tabuľa.
Správa o baníctve v budúcnosti (§ 37/1786). Koncept správy o manipulácií s podanými správami (§ 159/1787).
- 80. 1788** **4**
Stoličná samospráva.
Koncept správy určenej pre Liptovskú stolicu o lesných pozemkoch (2. 6., 5. 6.).
- 81. 1783 – 1788** **4**
Hlavný komorskogrófsky úrad.
Správa o úkolovom haviarovi v šachte Maximilián v Banskej Štiavnici Jánovi Zvoradovi, ktorý teraz pracuje v šachte Michal v Boci a je dlžný bratskej pokladnici peniaze (§ 41/1783). Popis baní, rudonosných žíl a ich aktuálneho využitia v Liptovskej stolici (11. 6. 1783). Uschovanie banksúdnych písomností (§ 37/1784). Správa o činnosti baníka Václava Gorsackova, pôvodom z Kutnej Hory (§ 106/1784). Ťažba striebornosých rúd ťažiarstvom šachty Michal a štôlne Anton v Boci (21. 3. 1784). Nákup antimónu Michalom Detrichom (§ 54/1785). Správa o peňažnom výkaze šachty Michal a štôlne Anton v Boci (§ 55/1785). Správa o nezaslaní poplatku za šachtu Michal a štôľňu Anton v Boci (§ 68/1785). Správa o rôznych druhoch zlata (§ 17/1786). Správa o peňažnom výkaze štôlní Ján a Daniel v Boci za rok 1785 (§ 19/1786). Správa o peňažnom výkaze o súkromných ťažiarstvach a priemerných cenách bankských produktov za rok 1786 v Liptovskej stolici (§ 23/1786). Správa o nezaplatení desiatku za roztavený antimón, spolu s konceptom správy BSBc adresovanej nemenovanému nadriadenému orgánu o návrhu za zníženie nákladov za vypaľovanie v prílohe (§ 52/1786). Správa o nákladoch a výdavkoch ťažiarstva štôlní Ján a Daniel v Boci za rok 1786, spolu s priloženým sumárnymi peňažnými výkazmi z týchto štôlní za rok 1785 v prílohe (§ 29/1787). BSBc informuje, že richtár Svättojánskej Boce Daniel Vozár už dvakrát zrušil nábor regrútov zo Železiarní v Malužinej (§ 11/1788). Správa o držaní kriminálnikov a politických väzňov vo väzbe (§ 30/1788). BSBc informuje, že prísediaci Solného úradu v Liptovskom Hrádku bol už dvakrát odvolaný zo svojej funkcie (§ 34/1783).

82. 1783 – 1788 **4**
Banská komora v Banskej Bystrici.

Činnosť štôlne Margaréta v Boci (29. 11. 1783). Činnosť kováčov z Jarabej (19. 12. 1783). Koncept správy o stave banských závodov štôlní Ján, Zuzana a Michal v Boci (veľkosť rudných žíl, pracovné osadenstvo, stupy pri ťažiarstve štôlne Daniel, banské výnosy) (24. 7. 1786). Koncept správy o úradníckych povinnostiach banského sudcu a úradných výnosoch (15. 6. 1787). Koncept správy o banskom personáli v štôlniach Wildemann, Daniel a Ján v Boci, v prílohe je správa Gottlieba Kirchnera, dozorca nakladania pri vrátkoch, pre BKB na rovnakú tému (22. 8. 1787). Koncept správy o obchode Lehockého (6. 3. 1788, 30. 5. 1788). Koncept správy o lesných pozemkoch (6. 6. 1788).

83. 1785 **4**
Komorská učtáreň.

Koncept dvoch správ, jednej adresovanej komorskej učtárni a druhej pre HKG o zaslaní výkazov o nákladoch na výstuže v štôlni Daniel v Boci (§ 32). Koncept správy adresovanej komorskej učtárni o zaslaní výkazu súdnych nákladov BSBc za rok 1784/85, spolu s týmto výkazom v prílohe (§ 100).

2.1.3 Riadenie a spravovanie banských podnikov

2.1.3.1 Rozhodnutia Banského súdu v Boci

84. 1783 – 1788 **5**
Povinnosti ťažiarstiev a ťažiarov. .

Ťažiarstva štôlne Daniel, Ján, Michal, František, Dvaja bratia, Žofia a Jozef si majú dávať pozor na ľudí, ktorí sa v nociach prechádzajú po uliciach (§ 40/1783). Zrážky do bratskej pokladnice pre ťažiarstvá štôlní Daniel, Ján, Michal, Žofia, František a Jozef v Boci (30. 6. 1783). Ťažiarstva štôlní Ján, Michal a Zuzana majú potvrdiť údaje majiteľov banských podielov vo výkazoch za 1783 (§ 51/1784). Antimónové ťažiarstvá majú udať, koľko antimónitu v tomto roku vyprodukovali (§ 102/1784). Šuberovo ťažiarstvo má zmeniť v niektorých bodoch zmluvu, ktorú uzatvorilo ťažiarstvo s BKB (17. 5. 1784). Dlh ťažiara Michala Bartoša voči nemenovanému ťažiarovi v štôlni Ján, v prílohe je potvrdenie Zuzany Eidlerovej o zaplatení dlhu (§ 33/1785). Koncept rozhodnutia adresovaného ťažiarovi Jakubovi Ambrózemu o banskom práve a prepôžičkách Michala Detricha na baňu Pod Prí-

krou (§ 105/1785). Povinnosti ťažiara Buchelta, spolu so správou tohto ťažiara v prílohe (§ 111/1787). Sprenevera v ťeleziarni a zatknutie strážcu hámra (§ 140/1787, § 23/1788).

85. 1783 – 1788

5

Obežníky určené ťažiarstvom podliehajúcim BSBC.

Ťažiarstva podliehajúce BSBC majú poslať informácie o platbe desiatkov a o dobe prevádzkového pokoja (§ 101/1783). Výber desiatkov (§ 23, § 91/1785). Zasielanie výkazov na antimón, spolu so správou Gašpara Plathyho o platbe za antimón v baniach Predpekelná a Kochtaj(?) v prílohe (§ 21/1786). Výskyt kyjaničky purpurovej a popis nebezpečenstva, ktoré predstavuje (§ 9/1788). Každoročné vyhotovovanie výkazov o usilovnosti (§ 96/1788).

2.1.3.2 Prijaté úradné správy

86. 1784 – 1788

5

Banská prevádzka a produkcia.

Ťažiar Michal Detrich o predaji antimónu (§ 104/1784). Gašpar Plathy o narábaní s antimónom v roku 1783 (§ 105/1784). Sudca Svätójánskeho banského súdu Martin Brzáč a prísediaci tohto súdu Adam Steiner o náleze zlatej rudy v bani na panstve Svätójánskych v Boci (9. 8. 1784). Michal Detrich o produkcii jeho antimónových baní, spolu s tabuľkou o prevádzkovaní baní súkromnými ťažiarimi v Liptovskej stolici a správy o baniach na antimón Močidlo, Kapustisko, Rakitová, Predpekelná, Vedro, Skryté v prílohe (§ 25/1785, 2. 1. 1786). Michal Detrich o skúmaní rúd a úprave baní (§ 85/1785). Jakub Ambrózy, ťažiar v baniach Pod Príkrou a Dechtárka, o Detrichových aktivitách (§86/1785). Banský majster Juraj Gömöry z Dobšinej o podieloch pánov Líšku a Juhasyho v štólne Mária v Boci (11. 11. 1785). Andrej Meško o zanedbanej bani v Boci (§ 32/1786). Ján Zima o prácach v baniach Močidlo a Kapustisko (§ 36/1786). Správa Gašpara Plathyho o baniach Rakitová, Brchla a Predpekelná (§ 107/1787). Koncept historických správ (*historische Nachrichten*) popisujúcich náklady, výrobu a druh ťažby v štôlnach Wildemann, Daniel, Ján, Radštólne, dedičnej štólne Jozef v Boci (30. 10. 1787).

87. 1787 – 1788

5

Lesy a výrub dreva.

Lesný inšpektor Branich o výrube dreva (9. 11. 1787, 11. 12. 1787). Imrich Pongrác, ťažiar, o lesných pozemkoch (1. 6. 1788, 4. 6. 1788).

88. 1783 – 1788**5**

Finančné záležitosti.

BSB o platení desiatkov Železiarňami v Malužinej (§ 78/1783). Ťažiarstvo štôlní Ján, Michal a Zuzana o finančných poplatkoch za rok 1783 (§ 42/1784). Jozef Schurman, bystrický fiškál, o nedostatočnom zisku baní (§ 44/1786). Ignác Lechner o sume peňazí za podiely z bratskej pokladnice (5. 4. 1786). Michal Detrich o platení urbáriálnych poplatkov (1. 11. 1787). Jozef Puchmann, pokladník ťažiarstva Surkova, o prepustení šiestich mužov z bane, o odvode desiatku za antimón Jánom Zimom a informácia o zaslaní výkazu nákladov a poplatkov v menovanom ťažiarstve (§ 41/1788). Ján Juniora Zima o platbe za antimón (16. 3. 1788).

89. 1783 – 1788**5**

Ostatné prijaté úradné správy.

BSB o dvoch premývačoch v Španej Doline, ktorí ušli z práce, nosia bežné slovenské oblečenie, spolu s ich opisom (§ 82/1783). Sprievodná správa BSB so zoznamom a popisom robotníkov z Poník (§ 53/1784). BSB o pracovníkoch pri premývacích prácach, ktorí odišli zo zamestnania, spolu s ktorým posielajú aj ich zoznam (§ 54/1784). Alexander Svätójánsky o zmluve medzi ťažiarmi Šuberovej bane a BKB (21. 5. 1784). Jakub Zelenka, pomocný banký kontrolór, o výdaji pušného prachu pre železiarsky závod v Malužinej (§ 112/1787). Jakub Zelenka, pomocný banký kontrolór, o miestnom mäsiarovi (§ 120/1787). BSB o testamente substitučného richtára Jozefa Lanyho (§ 129/1787). Pokladník ťažiarstva Surkova Jozef Puchman o mužoch, ktorí sú neschopní vojenskej služby (11. 2. 1788). Ján Nepomuk Arbesser o stave obilia (6. 3. 1788).

2.1.3.3 Kontrolná činnosť (vizitácie)**90. 1783 – 1787****5**

Príprava vizitácií štôlne Daniel v Boci (1. 7., 21. 7., 4. 11. 1783). Výpis z protokolu vizitácie bankých diel – štôlní v Boci Wildemann, Malý Gápeľ, zlatá Radštôlna, Anna, štôlne v Magurke a železiarskeho závodu v Jarabej, Bystrej a Hlinke vykonanej pravdepodobne BSBc (1784-nedat.). Výpis z protokolu vizitácie banskobystrických hút bankým radcom a hlavným správcom hút Lechnerom (12. 1. 1785). Vizitácia bankých diel (štôlne Ján, Zuzana, Wildemann, Margaréta, zlatá Radštôlna, Anna, dedičná štôlna Jozef) v Boci (14. 9. 1785). Výťah z vizitačného protokolu ťažiarstva štôlní Daniel, Ján v Boci a Malý Gápeľ (14. 11. 1786). Poznámka BKB o uskutočnení banskej vizitácie v Boci (8. 9. 1787).

2.1.3.4 Personálie

91. 1783 – 1788

5

Nadobudnutie novej pracovnej funkcie.

Zamestnanie šľachticov Samuela Poturnaja a Alexandra Andreanskeho ako prísediacich BSBc, vymenovanie ich povinností a určenie platu (§ 77, 19. 8. 1783). Nástup Imricha Pongráca z Ondrášovej do funkcie prísediaceho BSBc (5. 3., 29. 3. 1783). Banský radca gróf z Brandisa bude zastupovať banského radcu a banského správcu Hechengartena v prípade choroby (27. 2. 1784). Uvoľnenie grófa Františka von Kollowrat z predsedníctva Dvorskej komory pre mincovníctvo a baníctvo (25. 1. 1785). Zamestnanie Františka Reita ako účtovníka v komorskej učtárni namiesto vyslúžilého účtovníka Waltera (9. 8. 1785). Povýšenie kremnického mincmajstra Žigmunda Klemersberga na banského radcu (§ 10/1786). Pridelenie baníkov a ostatného personálu zo štôlne Daniel na lámanie kameňa do Ulanky (9. 6. 1786). Pomocný banský kontrolór Alojz Zigmund sa poveruje zastupovaním banského sudcu Andreja Pribilu (13. 8. 1786, § 4/1787). Narcis Loll má vyhotovovať výkazy v čase neprítomnosti banského sudcu Pribilu (19. 9. 1786). Menovanie banského sudcu Pribilu za banského inšpektora pri hlavnom banskom závode Hornej Bíberštôlne v Banskej Štiavnici (27. 9. 1786). Funkcie Jakuba de Addu (19. 12. 1786, § 27/1787). Znovu zamestnanie prepustených robotníkov (28.12. 1786). Funkcie komorského grófa Jozefa von Colloredo (§ 57, § 93, 1. 5., 7. 8. 1787). Menovanie banského majstra a sudcu Františka Antona Janča z Kutnej Hory za prísediaceho banského radcu a vrchného hospodárskeho a lesného inšpektora miesto Jána Adama Fantu (§ 79/1787). Menovanie grófa Jána Gottlieba von Stampfer do funkcie viceprezidenta Dvorskej komory pre mincovníctvo a baníctvo (§ 124/1787). Menovanie hlavného dolnouhorského banského radcu a hospodárskeho a lesného inšpektora Jána Adama Fanta za banského majstra a banského richtára v Kutnej Hore a Františka Janča za dolnouhorského banského radcu a hospodárskeho a lesného inšpektora (26. 6. 1787). Nový dozorný banský úradník v Oravici v Rumunsku (7. 8. 1787). Menovanie Mateja Kiselyho do funkcie prísediaceho BSBc (5. 9. 1787). Navrhnutie matky miestneho banského dozorca na miesto krčmára (18. 3. 1788). Zamestnanie pešieho posla a určenie jeho mzdy (16. 12. 1788). Menovanie uhorského radcu Gottlieba Edlera von Geramb na miesto zosnulého banského sudcu Lechnera (23. 12. 1788).

92. 1783 – 1788 **5**
Zamestnanci banských závodov a ťažiarstiev.

Zoznam ľudí pracujúcich v hámore v Malužinej a baniach na antimón v Liptovskej stolici (§ 62/1783) a v obci Boca (§ 97/1784). Prehľad zamestnancov pracujúcich v Železiarni v Liptovskom Hrádku (§ 31/1786). Zoznam osôb pracujúcich v Magurke (§ 33/1786). Osoby pracujúce v ťažiarstvach baní Vedro a Skryté (§ 36/1786). Vyhotovenie zoznamu banských a komorských úradníkov pracujúcich v obvode BSBc, spolu s výťahom zo záznamu o výplatách úradníkov v prílohe (§ 139/1787). Zoznam komorských úradníkov a banských podielov v baniach v obvode BSBc (§ 19/1787). Zoznam zamestnancov v bani Močidlo (§ 29/1788). Zoznam banských robotníkov a ich rodín v Boci (12. 3. 1788).

93. 1783 – 1788 **5**
Platy.

Stanovenie platu pre Imricha Pongráca ako prísediaceho BSBc (§ 6/1783). Stanovenie ročného platu pre banskosúdneho administrátora Jakuba de Addu (28. 12. 1786). Určenie platu hajdúchovi Vodviočovi (§ 119/1787). Zníženie platu pre úkolových haviarov v štôlni Daniel a Wildemann (13. 2. 1787). Plat učiteľa na kresličskej škole v Kremnici a vymenovanie Jána Lerchentalu na toto miesto (29. 5. 1787). Určenie platu pre mestského zástupcu Lehockého (4. 12. 1787). Plat námestníka Lehockého (21. 2. 1788).

94. 1783 – 1788 **5**
Ostatné personálie.

Spísanie zoznamu vojenských úradníkov (§ 62/1785). Uvoľnené miesto pisára zásobovania a kontrolóra pokladnice pri ťažiarstve na kamenné uhlie a kamenec pri meste Gottweigen (22. 4. 1785). Žiadosť ťažiarov adresovaná HKG kvôli zmene vedenia štôlne Daniel v Boci (5. 4. 1786). Zaslanie zoznamu vlastníkov banských podielov v antimónovej štôlni Emericus v Boci (§ 44/1787). Predĺženie služobných rokov komorskému grófovi von Colloredo (§ 93/1787). Zvýšenie príplatku ťažiarovi Jánovi Pivovarčimu (11. 6. 1788).

2.1.3.5 Žiadosti o udelenie banského práva

95. 1783 – 1787 **5**
Principál ťažiarstva Božia pomoc Jozef Cibulka.

Zlatá žila v starej štôlni vo vrchu Malý Kriváň (§ 51/1783). Baňa Tomanova so striebornosou žilou v oblasti Kokavy (§ 14/1786). Šachta alebo štôlna na zlato, striebro a ortuť

pri dedine Žiar v Liptovskej stolici, s odpoveďou BSBc v prílohe (§ 30/1786). Baňa na zlato, striebro a meď v pohorí Roháče v chotári obce Podbiel (§ 121/1787).

96. 1786 – 1788 5

Principál Jozef Černaj.

Potok Murárov tečúci v Hlbokej doline v oblasti Ružomberka (§ 2/1786). Stará štôlna s olovenou a striebornou žilou v ružomerskej oblasti v Matejkovej (§ 1/1787). Žiadosť spolu s mešťanom Augustínom Pawelkom o baňu v Malej Matejkovej (§ 4/1788).

97. 1783 – 1788 5

Dozorca nakladania pri vrátkoch Gottlieb Kirchner.

Pozemok v Oleškovej pri Boci (§ 92/1783). Premývanie zlata pri vrchu Predná Poľana (§ 71/1788).

98. 1785 – 1787 5

Šľachtic Alexander Svätojánsky.

Stará prepadnutá štôlna s antimónovou žilou v Koniarskej doline v oblasti obce Ľubela (§ 53, § 59/1785). Baňa Pod Krisno v Ľubel'skej doline (§ 8/1787).

99. 1786 – 1788 5

Banský a hámorný inšpektor Jakub Zelenka.

Suchá dolina na Liptove (§ 61/1786). Ťažba železnej rudy v oblasti Ružomberka, v Partizánskej Ľupči, pri Bielom potoku, v lokalite Na zadných hámroch a v lokalite Lupšanka alebo Hladomer v Liptovskej stolici (16. 8. 1786, § 2/1787). Hošková, vrch v pohorí Kozie chrby, v prílohe je koncept odpovede banského sudcu (§ 134, § 139/1787). Pod vrchom Mních, kde sa vyskytuje železo (14. 6. 1788).

100. 1783 5

Ostatné žiadosti o udelenie banského práva z roku 1783.

Andreas Holvadt a lénnici žiadajú o starú prepadnutú baňu vo vrchu Fišiarka (§ 43/1783). Banský pisár Benjamín Vozár žiada o premývanie zlata (§ 53/1783). Ján Ruprecht a ďalší lénnici žiadajú o prepadnutú štôlnu na území Liptovskej Kokavy (§ 54/1783). Martin Kopytko a ďalší lénnici o štôlnu Michal v Boci (§ 58/1783).

101. 1784 5

Ostatné žiadosti o udelenie banského práva z roku 1784.

Ján Bartošík a Ján Kraus žiadajú o baňu na striebro pri skale zvanej Mníška v Hlbokej

doline (§ 100/1784). Anton Svätójánsky žiada o staré štólne v Starom Uhlisku (§ 108/1784).

102. 1785

5

Ostatné žiadosti o udelenie banského práva z roku 1785.

Ján Zvada, mestský sudca, a Ján Skladaný, člen mestskej rady, žiadajú o zrušenú štôľňu na zlato, striebro a olovo v Liptovskej stolici na tzv. vrchu Oloský a v Malej Matejkovej (§ 64). Hutnícky pisár Ján Gamse žiada o začatie razenia kobaltovej žily v Starom Uhlisku pri obci Boca (§ 75). Benjamín Nasar a Šimon Kolony žiadajú o opustenú baňu známu ako štôľňa Holovrská v Boci (§ 79). Ján Bartiši žiada o ťažbu antimonitu a iných kovov pod tzv. Červenou skalou v Hlbokej doline (§ 83). Ťažiar Michal Detrich žiada o antimónovú žilu pod vrchom Príkra (§ 85, § 87). Vlastník banského oprávnenia Gašpar Sonntag žiada o zlatú žilu v oblasti Bobrovca pod vrchom Lysec (§ 99).

103. 1786

5

Ostatné žiadosti o udelenie banského práva z roku 1786.

Ján Gaj žiada o otvorenie banského poľa štôľňou pri Liptovskej Tepličke (§ 18). Principál Eliáš Thill žiada o zlatú žilu štôľne Michal (§ 42).

104. 1787

5

Ostatné žiadosti o udelenie banského práva z roku 1787.

Imrich Pongrác a ďalší ťažiar žiadajú o ťažbu v Ľupčianskej doline na vrchu Risanka (§ 9). Vlastník banského oprávnenia Tomáš Studerk žiada o baňu Stráskova (?) so striebornou žilou pri Ružomberku (§ 43). Ján Kopytko a robotník Pavol Babnič žiadajú o štôľňu so zlatou žilou vo vrchu Papaj pri Boci (§ 54). Vlastník banského oprávnenia Ferdinand Walter žiada v mene ťažiarstva štôľne Surkova o zaznamenanie zlatej žily v nemenovanej oblasti a udelenie banského práva na ňu (§ 55). Anton Svätójánsky žiada o bližšie nemenované štôľne a dedičnú štôľňu (§ 81). Ťažiar Jakub Topercer žiada o dedičnú štôľňu Jakub na vrchu Rakytov (§ 91). Martin Glevaj a ďalší lénnici žiadajú o štôľňu v Račkovej doline (§ 109). Ján Bela a ďalší lénnici žiadajú o vrch Hošková (§ 130).

105. 1788

5

Ostatné žiadosti o udelenie banského práva z roku 1788.

Žiadosť Ignáca Feherpatakyho a ďalších o baňu Močidlo (§ 25/1788). Kópia žiadosti Jozefa Berra o lesnú lúku pri obci Kriváň (§ 80/1788).

2.1.4 Postúpenia pohľadávok (cesie)

106. 1784 – 1785

6

Kisliarske pohorie pri Jarabej

Neznámy majiteľ prenecháva 2 podiely z ťažiarstva Kobalt. Na rube: Koncept správy BSBc určenej BKB o nehode tesára v štólňi Margaréta, ktorého ošetril liptovský chirurg Jakub Topercer (10. 8. 1784). Odstúpenie banských podielov ťažiarstva Kobalt banským sudcom Andrejom Pribilom (29. 1. 1785). Odstúpenie 1 podielu dozorcem nakladania pri vrátkoch Gottliebom Kirchnerom (25. 6. 1785).

107. 1783 – 1787

6

Štôľňa Daniel v Boci.

Svoje podiely predávajú majster Ján Lichardus (§ 20, § 28/1783), Anna Detrichová (§ 47, § 48/1783), kožiarsky majster Samuel Koch (§ 30, § 31, § 32, § 34, § 35, § 36/1783, § 64/1784), Emericus Grineus (§ 68/1783, § 55/1784) a Samuel Pampura (§ 49, § 63, § 64, § 65/1783). Tomáš Hellebrad predáva 42/12 podielu (§ 21/1783). Krajčírsky majster Ján Eben predáva 1¾ podielu (§ 22/1783). Jozef Pusmann predáva ¼ podielu (§ 23/1783). Kristián Rosenauer predáva 1/8 podielu (§ 24/1783). Daniel Meltzer predáva 2 podiely (§ 25/1783). Silvester Schultz predáva 4 1/8 podielu (§ 27/1783). Jozef Kellner predáva ¾ podielu (§ 29/1783). Ján Szvetniczky predáva ½ podielu (§ 33/1783). 84/12 podielu predávajú Mária Anna Fuckerová (§ 46/1783) a Jozef Freiherr von Rottern (§ 98/1784). Jozef Streitter predáva 1 podiel (§ 63/1784, § 63/1785). 12/12 podielu predávajú Ján Szotniczky (§ 110/1784), Karol Anton Buchelt (§ 29/1785) a Jozef Zitlich (§ 60/1786). Mesto Banská Bystrica predáva 48/12 podielu (§ 28/1785). Uhliarsky majster Ján Eisert predáva 16/12 podielu (§ 80/1785). Jozef Ján Raiß predáva 111/12 podielu (§ 15/1786). Jozef Rolmann predáva 84/12 podielu a 9/12 podielu (§ 65/1786). Ján Kristián Zimmermann predáva 3 podiely alebo 144/12 podielu (§ 80/1787).

108. 1783 – 1785

6

Štôľňa František v Boci.

2 podiely predávajú Martin Topercer (§ 26/1783), Michal Mesiar (§ 86/1783), Terézia Stellner (§ 32/1784) a Ján Sampias (§ 58/1785). Sudca Svättojánskeho banského súdu Martin Brzáč predáva 3 podiely (§ 30/1785).

- 109. 1785 – 1788** **6**
Štôlna Ján v Boci.
Ondrej a Juraj Líška rozdeľujú 64/64 podielu (§ 95/1785). Samuel Szulovini daruje 48/124 (§ 36/1788). Jozef Pedroja daruje 52/12 podielu (§ 47/1788). Ťažiar Samuel Klieber daruje 336/12 podielu (§ 85/1788). Andrej Daubner daruje 48/12 podielu (§ 86/1788).
- 110. 1784 – 1786** **6**
Štôlne Ján, Michal a Zuzana v Boci.
Ťažiar Juraj a Zuzana Folkušhazyovi (Ďurdíkovci) predávajú 900/12 podielu (§ 103/1784). Michal Hartopf predáva 488/12 podielu (§ 60/1785). Michal Zebster predáva 192/12 podielu (§ 65/1785). 144/12 podielu predávajú ťažiar Samuel Klieber (§ 81/1785) a Estera Nandoriová (§ 26/1786). Ján Freündt predáva 59/12 podielu (§ 39/1786). Mária Elisabetha Vervintová predáva 158/12 podielu (§ 40/1786). Michal Zipser predáva 408/12 podielu (§ 41/1786).
- 111. 1787 – 1788** **6**
Štôlna Michal v Boci.
Paul Winterlich predáva 1 podiel (§ 145/1787). Principál Eliáš Thill predáva svoje podiely (§ 146, § 147, § 149 - § 151/1787). Vdova Juraja Greguša predáva 8 podielov (§ 148/1787). František Anton Heim predáva 3 podiely (§ 72/1788). Jozef Häller predáva 2 podiely (§ 130/1788).
- 112. 1784** **6**
Štôlna Nanebovzatia Panny Márie v Boci.
Ján Perger predáva 3 podiely (§ 47). Martin Moravčík predáva 1 podiel (§ 94). Dozorca nakladania pri vrátkoch Gottlieb Kirchner predáva svoje podiely (§ 95, § 96).
- 113. 1784 – 1788** **6**
Ostatné bane, štôlne a ťažiarstvá.
Ladislav a Alexander Svätójánsky a ťažiar Imrich Pongráč predávajú BKB 1/2 banských podielov z baní na striebro a meď v Svätójánskej Boci (2. 3., 13. 4. 1784). Zmluva o bezplatnej cesí 1/2 podielov v Šuberovom ťažiarstve striebra a medi pre BKB (máj 1784). Ján Pampe predáva podiely v štôlni Ján (§ 93/1785). Samuel Thaler predáva 14/12 podielu v štôlnach Michal a Ján v Boci (§ 23/1786). Ján Bellza, principál, predáva 1/6 podielu v bani na železo pod Prašivou (§ 123/1788).

2.1.5 Informácie (spisy dané na vedomie)

114. 1783 – 1788

6

Hlavný komorskogrófsky úrad.

HKG oznamuje, že posielala BSBc úradnú súdnu pečať v prílohe (chýba) (§ 7/1783). HKG dáva na vedomie BSBc zaslanie inštrukcií k stannému právu, spolu so samotnými inštrukciami v prílohe (§ 74/1785). HKG informuje, že berie na vedomie výťah z banskosúdneho protokolu (§ 60, § 84. § 105/1788).

115. 1786 – 1788

6

Banská komora v Banskej Bystrici.

BKB dáva na vedomie BSBc, že zasiela predpis (chýba), podľa ktorého sa má dbať o odosielanie rozpočtov baní a reparácií vyšším dvorským miestam (14. 2. 1786). BKB zasiela banskému sudcovi na ďalšie použitie odpis písomného potvrdenia o skúškach kýzového rmutu v Boci (9. 5. 1786). BKB dáva BSBc na vedomie, že na základe vizitácie štôlní Malý Gápeľ, Ján a Daniel v Boci nie sú potrebné ďalšie nariadenia, v prílohe sa nachádza koncept správy banského sudcu o ťažiarstve štôlne Daniel a Malý Gápeľ (9. 10. 1787). Poznámka BKB k zaslaným vzorkám rúd (1. 4. 1788).

116. 1785 – 1788

6

Banský súd v Boci.

BSBc dáva na vedomie zahájenie banskosúdnych procesov za nový kvartál (§ 84/1785). BSBc dáva na vedomie Banskej správe v Španej Doline, že baňa na zlato a antimón v Margurke nezaslala svoj výkaz s bankými nákladmi za roky 1786 a 1787 (§ 27/1788).

117. 1784 – 1788

6

Rôzne subjekty.

Ťažiar Michal Detrich informuje BSBc, že Žid Marcus z Liptovského Mikuláša predáva antimonit (§ 107/1784). Kópia informácie Jána Bocarského, poštového expedienta, o doručení listu pre BSBc (§ 157/1787). Jozef Bendik informuje, že Ján Szochorovsky prijal svoj telesný trest za finančnú škodu, ktorú spôsobil (§ 96/1788). Banský pisár Gottlieb Kirchner informuje o 6 týždňovej dobe prevádzkového pokoja v štôlni Ján v Boci (§ 117/1788). Lahner oznamuje banskému sudcovi, že ho 22. mája bude čakať lesník Beránek (8. 5. 1788).

2.1.6 Riešenia žiadostí obyvateľov

118. 1784 – 1788

6

Žiadosti vlastníka banského oprávnenia Michala Vozáryho pre BSBc o zapísanie banských diel do protokolu BSBc.

Štôlne František, Dvaja Bratia, Margaréta, Ján, Michal, Zuzana v Boci a Sohlwetter v Bacúchu (§ 31/1784). Štôlne František a Pavol v Boci (§ 56/1785, § 28/1786, § 44/1787). Štôlna Dvaja bratia v Boci so zlatou a striebornou žilou (§ 57/1785, § 28/1786). Štôlna Pavol v Boci (§ 75/1788).

119. 1783 – 1787

6

Ostatné žiadosti pre BSBc o zapísanie banských diel do protokolu BSBc.

Anonymná žiadosť o zapísanie štôlne Okrúhla v Boci (1783-nedat.). Žiadosť Benjamína Vozára, banského pisára, a ďalších o zapísanie dedičnej štôlne Jozef, štôlní Daniel, Žofia a Okrúhla v Boci, baní Vedro, Skryté, Močidlo, Kapustisko, bane na železo v Malužinej, magurských baní na zlato a antimonit (§ 15/1784). Žiadosť vlastníka banského oprávnenia Karola Feršina o zapísanie bane na železo v Malužinej (§ 21/1785). Žiadosť Ignáca Guszmána, hlavného strážmajstra a principála ťažiarstva, o zapísanie dedičnej štôlne Jozef a štôlne Žofia v Boci (§ 26/1785). Žiadosť vlastníka banského oprávnenia Maximiliána Suchodolského o zapísanie bane na železo v Malužinej (§ 20/1786). Žiadosť Alojza Zigmunda, zástupcu banského sudcu v Boci, o zapísanie štôlní Ján a Daniel v Boci (§ 44/1787). Žiadosť Eliáša Thilla, principála, o zapísanie štôlne Michal v Boci (§ 82/1787). Žiadosť Alexandra Svättojánskeho o zapísanie štôlne Alexander v Ľubele (§ 7/1788). Žiadosť ťažiarstva štôlne Daniel o zapísanie štôlne Daniel v Boci (§ 54/1788). Žiadosť Gottlieba Kirchnera, banského pisára, o zapísanie štôlne Ján v Boci (§ 55/1788).

120. 1785 – 1788

6

Žiadosti obyvateľov Boce o potvrdení voľby richtára.

Potvrdenie Michala Molitorisa za richtára (§ 24/1785, § 24/1786, § 33/1787). Potvrdenie voľby Jána Lichardusa za richtára. V prílohe je žiadosť obce Svättojánska Boca o potvrdenie voľby richtára Michala Molitorisa, spolu so správami zástupcu banského sudcu Alojza Zigmunda o voľbe oboch richtárov (§ 45/1787). Potvrdenie voľby richtára Jána Lichardusa (§ 22/1788).

121. 1783 – 1788

6

Žiadosti obyvateľov adresované BSBC týkajúce sa bankých záležitostí.

Ťažiarstvo štôlne Salvator žiada o kúpu jednej budovy ťažiarstva štôlna Dvaja bratia (§ 44/1783). Ťažiarstvo Sohlwetter v Boci žiada o pozemky pri ťažiarstve štôlne Dvaja bratia (§ 59/1783). Juraj Folkušházy (Ďurdík) žiada o zaprotokolovanie bankých podielov do protokolu BSBC (§ 18/1784). Vlastník bankého oprávnenia Ján Karol Panner, žiada o znovuvybudovanie korčekového výťahu v prepadnutej bani vo vrchu Ďurková v Partizánska Ľupči (§ 63/1786). Ján Andráši žiada obnoviť baňu Vedro na antimón (§ 90/1787). Benjamín Vozár žiada o zaprotokolovanie kúpnych zmlúv a cesí štôlne Michal v Boci (§ 145/1787). Ignác Feherpataky žiada o zaevidovanie zmluvy o vlastníctve bane Pod Močidlom pravdepodobne pri obci Liptovské Kľačany (§ 26/1788). Ťažiar Ján Zima žiada o náhradný termín jeho cesty do Viedne (§ 91/1788). Imrich Pongráč žiada o vydanie poučenia týkajúceho sa kráľovských lesných lúk a rúbanísk v Boci (2. 8. 1788).

122. 1784 – 1786

6

Žiadosti obyvateľov adresované BSBC týkajúce sa finančných záležitostí.

Žiadosť ťažiarov Juraja Folkušházyho (Ďurdíka) a Zuzany Folkušházyovej (Ďurdíkovej) ohľadne vyriešenia ich finančných záležitostí – zaplataenia za banké podiely a zaprotokolovania ich zmluvy (§ 19/1784). Žiadosť mlynárky Márie Magdalény Hollinovej o potvrdenie, že banké podiely v štôlnach Ján, Michal a Zuzana sú voľné a nie je na nich žiadna hypotéka (§ 99/1784). Žiadosť Pavla Berggrubera, vrchného bankého dozorcú Hornej Bíberštôlne, aby si BSBC prezrel v prílohe priložený dlhopis ťažiarov Zuzany a Juraja Folkušházyovcov (Ďurdíkovcov) (§ 4/1786). Radca a sudca Banskej Štiavnice žiada vložiť vypracovanú „Chartu biancu“ čiže dlhopis pána a pani Folkušházyovcov (Ďurdíkovcov) do pozemkovej knihy (§ 67/1786).

2.2 Súdna agenda

2.2.1 Majetkovo-právne spory

123. 1785 – 1788

6

Spory medzi ťažiarmi Michalom Detrichom a Lissoviniovcami.

Sťažnosť ťažiarov Zuzany a Mária Lissoviniových a Jakuba Ambrózyho na Michala Detricha (§ 103, § 104/1785). Spor potomkov Lissoviniovcov s Michalom Detrichom a výkaz o stave bane Pod Príkrou za obdobie 1778 - 1782 (§ 16/1786). Riešenie sťažnosti

vo veci bane v Teplej, o spôsobení škôd v bani Pod Príkrou, prehľad o ťažbe antimónu za obdobie 1778 – 1784 (§ 53, § 66/1786). Sťažnosť banskosúdneho prísediacého Mateja Kiselyho adresovaná BSBc ohľadne Michala Detricha a jeho obsadenia bani na antimón v Lubele (18. 10. 1786). Matej Kisely žiada vyjadrenie BSBc k sporu s Michalom Detrichom. V prílohe sa nachádzajú podklady k tomuto sporu (§ 46/1787). Informačné tabuľky o procese s Detrichom (§ 48, § 123, § 144, § 177/1787). Správa Mateja Kiselyho adresovaná BSBc týkajúca sa bane Pod Príkrou a povinností Michala Detricha (§ 104/1787). Riešenie sťažnosti Michala Detricha, spolu s prílohami (§ 105, § 135, § 155, § 162/1787). BKB prikazuje BSBc preukázať vlastníctvo Lissoviniovcami a Köröškényovcami v bani Pod Príkrou a o zaslať peňažný výkaz z tejto bane (§ 106, § 110/1787). Podriadený súd Liptovsko-Oravskej stolice žiada BSBc o prešetrenie prípadu Michala Detricha, spolu so správou BSBc pre Podriadený súd o spore medzi Detrichom a Lissoviniovcami (§ 161/1787). Kópie dvoch správ zástupcu banského sudcu Alojza Zigmunda o sťažnosti na Detricha a na jeho neprávom získané podiely Lissoviniovcov (13. 2. 1787). Žaloba Michala Detricha ohľadne vlastníctva baní potomkami Lissoviniovcov, v prílohe vyjadrenie Lissoviniovcov, svedectvá, výťah z urbáru (1. 7. 1787). Richtár mesta Bratislava informuje BSBc o Michalovi Detrichovi (§ 3/1788). Samuel Reffmayer informuje BSBc, že môže poskytnúť informácie o Michalovi Detrichovi (18. 7. 1788).

124. 1784 – 1788

7

Vymáhanie dlhov.

Michal Fidler žiada BSBc o pomoc pri vymáhaní banských podielov od Michala Bartoša, výkaz nákladov na banskú prevádzku v štôlnach Ján, Michal a Zuzana v Boci za rok 1784 v prílohe (§ 109, 17. 12. 1784). Sťažnosť Františka Belházyho na Jozefa Stankoviča ohľadne splatenia dlhu (24. 9. 1784). Matej Slivka žiada BSBc o pomoc pri vymáhaní dlhu od ťažiara Juraja Folkušházyho (Ďurdíka) z Folkušovej (§ 20/1785). Kópia správy Jána Husára, zvolenského sudcu, o dlhu pani Anny Márie Wunkovej (§ 70/1785). Sťažnosť Ester Götziovej ohľadne dlhu ťažiarov Folkušházyovcov (Ďurdíkovcov) (§ 66/1786). Riešenie dlhu Rosinny Eggerovej, spolu s riešením jej pozostalosti v prílohe (§ 151/1788).

125. 1787 – 1788

7

Ostatné majetkovo-právne spory.

Spor medzi bratmi Adamom a Matejom Böhmer vo veci dedenia rodičovského domu (§ 47, § 53/1787). Spor medzi ťažiarimi Michalom Detrichom a Gabrielom Reviským

o baňu Pod Príkrou, spolu s výpoveďami a správami menovaných ťažiarov adresovaných BSBC (7. 7. 1788). Spor ťažiara Ignáca Streittera s vdovou Elisabethou Bartošovou o vlastníctve podielov v štôlni Ján v Boci, v prílohe sťažnosť vdovy, rozhodnutie ich sporu (21. 7. 1788).

2.2.2 Trestné spory

126. 1783 – 1788

7

Sťažnosti.

Sťažnosť Juliany Kalhtorsterovej ohľadne vlastníctva banských podielov v štôlni Daniel (§ 67/1783). Sťažnosť vlastníka banského oprávnenia Jána Ruprechta ohľadne vlastníctva banských podielov ťažiarimi v bani Tomanova (§ 35/1784). Sťažnosť sudcu Svättojánskeho banského súdu Michala Brzáča ohľadne krádeže železa (§ 59/1786). Riešenie sťažnosti ťažiarstva štôlne Daniel v Boci (25. 4. 1786). Sťažnosť rodiny Svättojánskych ohľadne sporu robotníkov Pavla Babniča a Juraja Pivovarčího (§ 118/1787). Sťažnosť banských robotníkov Daniela a Jána Lichiových a Jána Helebronda na Jozefa Beera, banského dozorca Železiarskeho závodu v Malužinej (§ 152/1787). Inšpektor Jakub Zelenka sa sťažuje, že dvaja pracovníci Železiarskeho závodu v Malužinej boli povolani do vojska (§ 11/1788). Sťažnosť Zuzany Štefánskej na Jána Dekišana, dozorca nakladania pri vrátkoch, za ublíženie na zdraví, spolu s potvrdením o modrinách v prílohe (27. 3. 1788). Riešenie sťažnosti na banského sudcu Jakuba de Addu (20. 7., 28. 7., 6. 8. 1788).

127. 1785 – 1787

7

Uväznenia.

Príkaz HKG adresovaný BSBC na vzatie do väzby Michala Poperského a jeho popis (§ 16/1785). Uväznenie haviara Martina Pivovarčího, v prílohe sa nachádza korešpondencia medzi Danielom Vozárom, richtárom Svättojánskej Boce, a inšpektorom Jakubom Zelenkom o Martinovi Pivovarčim a koncept správy BSBC pre BKB (§ 141/1787).

128. 1785 – 1788

7

Ostatné trestné spory.

Vyšetrovanie údajného znásilnenia Karolíny Lukovičovej solivarským praktikantom Jánom Baptistom von Haakh (18. 5. 1785). Krádež železa (§ 9/1786). Dlhy Martina Moravčíka (§ 93/1788).

2.2.3 Podklady pre riešenie súdnych sporov

- 129. 1787 – 1788** 7
Výtahy z banskosúdnych protokolov.
Výtahy rok 1787 (30. 11. 1787). Výtahy za rok 1788 (§ 1, § 8 – § 74, § 76 – § 133/1788).
- 130. 1785 – 1787** 7
Pribeh banskosúdnych procesov.
Forma vedenia zasadnutí bankských súdov (21. 11. 1783). Vyhotovenie zoznamov procesov a spôsob ich uloženia (§ 39, § 48, § 98/1785). Liptovsko-oravský župan Ján Reviský opisuje postup pri vypočúvaní svedkov pred BSBc podľa nového bankského poriadku (§ 113/1787).
- 131. 1786 – 1788** 7
Informačné tabuľky.
Dve nevyplnené tabuľky pre banskosúdne procesy (§ 34/1786). Informačné tabuľky BSBc o bankských procesoch za prvý kvartál 1788 (§ 64/1788).
- 132. 1784 – 1787** 7
Vypočúvania a svedectvá.
Poznámka o vypočutí bankého radcu von Hechengartena (12. 4. 1784). Koncept správy BSBc adresovanej Liptovskej stolici o svedeckej výpovedi (§ 103/1787). Svedectvo Martina Klobučka o nemenovanej vdove, ktorú videl so sekáčom (§ 133/1787).
- 133. 1786 – 1787** 7
Sťažnosti.
Sťažnosť ťažiarstva štôlne Daniel v Boci na bankého majstra (1. 8. 1786). Postup pri riešení sťažnosti na haviarov Jána Lanyho a Pavla Tregiara so správou pre BSBc. V prílohe je kópia nariadenia HKG pre BSBc a nariadenie BKB adresované BSBc týkajúce sa tohto sporu (§ 156, § 160/1787). Sťažnosť vdovy Anny Lanyovej na škody utrpené na jej lúkach (31. 7. 1787).
- 134. 1783 – 1787** 7
Majetkovo-právne spory.
Výtah z bankobystrickej knihy kutieb, prepôžičiek, potvrdení a ťažiarov (§ 2/1783). Dedičské konanie medzi dedičmi po Jánovi Jurajovi Föbovi o banké podiely (§ 92/1784). Spor medzi liptovskými ťažiarimi na antimón, spolu s konceptom správy bankého sudcu

pre HKG v prílohe (§ 102/1787). Gašpar Plathy sa vyjadruje k sporu o vlastníctve ban-
ských podielov v baniach v Dúbrave po Štefanovi Okoličánym (§ 122/1788).

135. 1785 – 1788

7

Trestné spory.

Koncept správy BSBC pre HKG, ktorá informuje, žaloba na Mateja Köglera nebude poda-
ná (§ 18/1785). Oboznámenie sa s Jurajom Hetelom a jeho podvodmi (§ 89/1785). BKB
prikazuje BSBC vyhľadať Michala Poperského či Poperskula, v prílohe sa nachádza jeho
podrobný opis (18. 2. 1785). Banský sudca má vyšetriť krádež železa kováčom z Jarabej
(17. 12. 1785). Výťah z podkladu k sporu o dlhu haviara Jána Lanyho voči Martinovi Mo-
ravčíkovi (§ 73/1788).

2.3 Účtovná agenda

2.3.1 Účtovné výťahy

136. 1784 – 1786

7

Účtovný výťah z peňažného účtu Komorskej pokladnice v Banskej Bystrici z 1784 s pre-
hľadom o odmenách pracovníkov baní v Španej Doline, Starých Horách, pracovníkov
medenej, taviacej, sciedzacej a rafinačnej huty v Tajove, medeného a železného hámra,
píly v Uľanke a ostatných píľ a uhliarstiev, premývacieho zariadenia, vysokej pece
v Ponikách a v Ľubietovej, Hámra ako aj Železiarskeho závodu v Hronci a Tisovci (7. 6.
1784). Výpis z účtu pani Gregušovej, spolu so správou účtovníka Jána Stroba o objasnení
dlhu v prílohe (§ 64/1786).

2.3.2 Vyúčtovania a potvrdenia

137. 1784 – 1787

7

Vyúčtovania.

Urbura za antimón v Liptovskej stolici za obdobie 1783 - 1784 (31. 10. 1784). Urbura
ťažiaru Jakuba Topercera za antimónovú baňu vo vrchu Risanka pri Partizánskej Ľupči
(§ 92/1787).

138. 1785 – 1791

7

Potvrdenia Komorskej pokladnice.

Železiarsky závod v Malužinej zaplatil paušálny poplatok (§ 96/1785). Vlastník banského

oprávnenia Ján Sartoris zaplatil desiatok z antimón (§ 103/1786). Železiarsky závod v Liptovskom Hrádku, respektíve v Malužinej zaplatil desiatok z železo (§ 16/1787).

139. 1784

7

Potvrdenia o vlastníctve podielov v štôlni Nanebovzatia Panny Márie.

Vavrinec Gistl, denný zapisovateľ, vlastní 4 podiely (§ 48). Kováč Jozef Schön kúpil 2 podiely (§ 49). Ján Petiko, mlynár z Medzibrodu, sa vzdal svojich 2 podielov v prospech kováča Jozefa Schöna (§ 50).

140. 1783 – 1788

7

Ostatné potvrdenia.

Ignác Streitter, komorský pokladník, požičal peniaze kožiarskemu majstrovi Samuelovi Kochovi a Jánovi Eisertovi, uhliarskom majstrovi (§ 18, § 19/1783). Železiareň v Malužinej zaplatila desiatok z železo (§ 95/1783). Preverenie dvoch listov od BSBc pre ťažiara Michala Detricha (12. 3. 1788). Pošta v Okoličnom zapečatila a doručila list BSBc pre Kráľovskú súdnu tabuľu (26. 3. 1788, 1788-nedat.).

2.3.3 Výkazy

141. 1783 – 1788

7

Peňažné výkazy.

Náklady zlatých baní štôlní Ján a Michal v Boci za roky 1779 - 1781 (§ 96/1783), bane na zlato štôlne Daniel v Boci za rok 1783 (§ 106/1783). Banské poplatky bane na zlato Magurka za rok 1783 (§ 10/1784). Výdavky BSBc za kancelárske potreby (§ 17/1785). Výkaz poplatkov bane na zlato v Magurke za obdobie 1783 – 1784, spolu so sumárom poplatkov a nákladov bane na zlato štôlne Daniel v Boci za obdobie 1783 – 1784 v prílohe (§ 31/1785). Ceny železa v Železiarni v Liptovskom Hrádku za obdobie 1784 - 1785 (§ 3/1786). Náklady na banskú prevádzku bane na zlato v Magurke v období 1784 - 1785 (§ 11/1786). Náklady ťažiarstva štôlne Anton a traja bratia za roky 1782 - 1787 (§ 167/1787). Výkaz usilovnosti v ťažiarstve štôlní František, Michal, v bani Močidlo, Kapustisko, v baniach Vedro a Skryté v Boci a v Železiarni v Malužinej (28. 10., 30. 10. 1787). Náklady ťažiarstva štôlne Anton a traja bratia na rudu a rudný kal (§ 5/1788). Náklady kutacej štôlne v Ľubele za rok 1787 (§ 15/1788). Náklady na banské produkty v bani Pod Prikrou a Dechtárka za rok 1787 (§ 16, § 18/1788). Náklady baní Vedro

a Skryté, štôlní Daniel a Ján v Boci za rok 1787 (§ 17, § 19, §20/1788). Zakúpenie železa, pušného prachu Železiarňami v Malužinej (§ 35/1788).

142. 1783 – 1787

7

Hmotné výkazy.

Mená vlastníkov banských podielov v Boci (§ 98/1783). Podiely a mená vlastníkov podielov v štôlni Nanebovzatia Panny Márie vo vrchu Olešková (§ 30/1784). HKG posielala BSBc hmotné výkazy (priložené v prílohe) o produkcií železa za rok 1784 Železiarskeho závodu v Malužinej (§ 8/1785). Ťažba železnej rudy v Železiarskom závode v Liptovskom Hrádku za rok 1785 (31. 10. 1785). Výroba železa v Železiarskom závode v Liptovskom Hrádku za rok 1786 (§ 20/1787). Vyťažené rudy za rok 1786/1787 v baniach Pod Soliskom a Pod Príkrou (30. 10. 1787). Odvážená ruda a strieborný rudný kal (1787-nedat.).

143. 1784 – 1785

7

Pracovné výkazy.

Odvedená práca za štvrtý kvartál 1784 (31. 10. 1784). Plán výdavkov BSBc na stupu s 9 tĺkmi patriacu Radštôlni (12. 11. 1784). Odvedená práca za november 1784 (8. 12. 1784). Práce vykonané štyrmi kováčmi z obce Jarabá (19. 12. 1785).

2.3.4 Ostatné

144. 1786

7

Poznámka komorskej učitárne pre banského majstra vo veci dodania ročných účtov za urburu z antimónu (19. 1. 1786).

2.4 Neúradná korešpondencia

145. 1788

7

PodĎakovanie komorského grófa Colloreda BSBc za blahoželanie k meninám (25. 3. 1788).

ORIENTAČNÉ REGISTRE

OSOBNÝ REGISTER

A

Adda, Jakub Jozef de, banskosúdny administrátor, banský sudca	č. 91, 93, 126
Ambrózy, Jakub, ťažiar	32, 84, 86, 123
Andahazy, Andrej Dominik, majiteľ bane	16
Andráši, Ján, žiadateľ	121
Andráši, barón, biskup	29
Andreansky, Alexander, prísediaci Banského súdu v Boci	25, 91
Arbesser, Ján Nepomuk, podávateľ správy	89

B

Babnič, Pavol, robotník	104, 126
Bartiši, Ján, žiadateľ	102
Bartoš, Michal, ťažiar	84, 124
Bartošík, Ján, žiadateľ	101
Bartošová, Elisabetha, vdova	125
Beer, Jozef, banský dozorca Železiarskeho závodu v Malužinej	126
Bela, Ján, vlastník banského oprávnenia	104
Belházy, František, sťažovateľ	124
Bellza, Ján, principál	113
Bendik, Jozef, informátor	117
Beránek, lesník	117
Berggruber, Pavol, vrchný banský dozorca Hornej Bíberštólne	122
Berr, Jozef, žiadateľ	105
Bitleger, výčapník	70

Bocarský, Ján, poštový expedient	117
Böhmer, Adam, dedič	125
Böhmer, Matej, dedič	125
Brandis (Brandiß), Jozef von, gróf, banský radca	91
Branich, lesný inšpektor	87
Brzáč, Martin, sudca Svätojánskeho banského súdu	86, 108, 126
Buchelt, Karol Anton, ťažiar	84, 107

C

Cibulka, Jozef, princípál ťažiarstva Božia pomoc	20, 95
Collaredo, Jozef von, gróf, hlavný komorský gróf	91, 94, 145

Č

Černaj, Jozef, princípál	96
---------------------------------	----

D

Damiani, rotmajster	18
Daubner, Andrej, cedent	109
Dekišan, Ján, dozorca nakladania pri vrátkoch	126
Detrich, Michal, ťažiar	16, 32, 81, 84, 86, 88, 102, 117, 123, 125, 140
Detrichová, Anna, cedent	107

Ď

Ďurdík, Juraj, ťažiar	<i>pozri: Folkušházy, Juraj</i>
Ďurdíková, Zuzana, ťažiarka	<i>pozri: Folkušházy, Zuzana</i>

E

Eben, Ján , krajčírsky majster	107
Eggerová, Rosinna , dlžníčka	124
Eidlerová, Zuzana , vdova	84
Eisert, Ján , uhliarsky majster	107, 140
Eszterházy, Mikuláš , knieža	30

F

Fanta, Ján Adam , hlavný dolnouhorský banský radca, hospodársky a lesný inšpektor, banský majster a banský richtár	91
Feherpataky, Ignác , žiadateľ	105, 121
Feršin, Karol , vlastník banského oprávnenia	119
Fidler, Michal , žiadateľ	124
Folkušházy, Juraj , nazývaný Ďurdík, ťažiar	18, 40, 110, 121, 122, 124
Folkušházy, Zuzana , nazývaná Ďurdíková, ťažiarka	18, 110, 122, 124
Föb, Ján Juraj , majiteľ banských podielov	134
Freündt, Ján , cedent	110
Friška, František , správca Hlavnej pokladnice	18
Fuckerová, Mária Anna , cedent	107

G

Gaj, Ján , žiadateľ	103
Gamse, Ján , hutnícky pisár	102
Geramb, Gottlieb Edler von , uhorský radca	91
Gistl, Vavrinec , denný zapisovateľ	139
Glevaj, Martin , vlastník banského oprávnenia	104
Gömöry, Juraj , banský majster	86

Gorsackov, Václav, baník	81
Götziová, Ester, sťažovateľka	124
Greguš, Juraj, ťažiar	111
Gregušová, pani	136
Grineus, Emericus, cedent	107
Guszman, Ignác, hlavný strážmajster a princípál ťažiarstva	119

H

Haakh, Ján Baptista von, solivarský praktikant	128
Hačter, Ignác, banksý robotník	57
Häller, Jozef, cedent	111
Hartopf, Michal, cedent	110
Hechengarten, Ferdinand von, banksý radca a banksý správca	91, 132
Heim, František Anton, cedent	111
Hellebrad, Tomáš, cedent	107
Helebrond, Ján, banksý robotník	126
Hetel, Juraj, podvodník	135
Hollinová, Mária Magdaléna, mlynárka	122
Holvadt, Andreas, vlastník bankského oprávnenia	100
Husár, Ján, zvolenský sudca	124

CH

Chrediš, Jozef, chirurg	35
--------------------------------	----

J

Janč, František Anton, dolnouhorský banský radca, hospodársky a lesný inšpektor, banský majster a sudca, prísediaci banského radcu Hlavného komorskogrófskeho úradu	91
Jozef II., kráľ a cisár	13, 31, 72
Juhasy, majiteľ podielov	86
K	
Kalhtorsterová, Juliana, sťažovateľka	126
Kaprálik, Martin, baník	29
Karkošiak, Šimon, tesár	65
Kellner, Jozef, cedent	107
Kirchner, Gottlieb, dozorca nakladania pri vrátkoch a banský pisár	82, 97, 106, 112, 117, 119
Kisely, Matej, krajský advokát a banskosúdny prísediaci	25, 91, 123
Klemersberg, Žigmund, kremnický mincmajster	91
Klieber, Samuel, ťažiar	16, 109, 110
Klobučka, Martin, svedok	132
Kögler, Matej, obžalovaný	135
Koch, Samuel, kožiarsky majster	107, 140
Kolony, Šimon, žiadateľ	102
Kollowrat, František von, gróf	23, 91
Kopýtko, Ján, žiadateľ	104
Kopýtko, Martin, vlastník banského oprávnenia	100
Köröškény, rodina, žalobcovia	123
Kraus, Ján, žiadateľ	101
Kurchner, banský dozorca	60

L

Lahner, informátor	117
Lany, Ján, haviar	133, 135
Lany, Jozef, substitučný richtár	89
Lanyová, Anna, vdova	133
Lehocký, mestský zástupca, námestník	93
Lehocký, obchodník	82
Lechner, banský sudca	91
Lechner, Ignác, banský radca a hlavný správca hút	88, 90
Lerchental, Ján, učiteľ	93
Lichardus, Ján, majster, richtár	107, 120
Lichi Daniel, banský robotník	126
Lichi, Ján, banský robotník	126
Lissovini (Lišovini), rodina, ťažiar	123
Lissovini (Lišovini), Mária, sťažovateľka	123
Lissovini (Lišovini), Zuzana, sťažovateľka	123
Líška, majiteľ podielov	86
Líška, Juraj, cedent	109
Líška, Ondrej, cedent	109
Lollok (Lollog), Narcis, vyhotovovateľ výkazov	91
Lukovičová, Karolína, obeť trestného činu	128
Lungaver, Martin, banský robotník	57

M

Malachovský, banský kontrolór	44
Malachovský, inšpektor	57

Malachovský, správca stúp	43
Marcus, Žid	117
Meltzer, Daniel, cedent	107
Mesiar, Michal, cedent	108
Meško, Andrej, šľachtic	29, 86
Molitoris, Michal, richtár	120
Moravčík, Martin, cedent, dlžník	112, 128, 135

N

Nandoriová, Estera, cedent	110
Nasar, Benjamín, žiadateľ	102

O

Okoličány, Štefan, majiteľ banských podielov	134
---	-----

P

Pampe, Ján, cedent	113
Pampura, Samuel, cedent	107
Panner, Ján Karol, vlastník banského oprávnenia	121
Pavelka, Augustín, mešťan	96
Pavlík, František, uhliar	61
Pedroja, Jozef, cedent	109
Penxa, baník	<i>pozri: Kaprálik, Martin, baník</i>
Perger, Ján, cedent	112
Petiko, Ján, mlynár	139
Pivovarči, Ján, ťažiar	94

Pivovarči, Juraj, robotník	126
Pivovarči, Martin, haviar	127
Plathy, Gašpar, majiteľ bane	16, 85, 86, 134
Pongrác, Imrich, ťažiar, prísediaci Banského súdu v Boci	87, 91, 93, 104, 113, 121
Poniatovský, Stanislav, knieža	54
Poperskula	<i>pozri: Poperský, Michal</i>
Poperský, Michal, trestanec	127, 135
Poturnaj, Samuel, prísediaci Banského súdu v Boci	23, 91
Pribila, Andrej, banský sudca	13, 26, 33, 34, 78, 91, 106
Puchmann, Jozef, pokladník ťažiarstva Surkova	88, 89
Puchner, komorský fiškál	40
Pusmann, Jozef, cedent	107
R	
Raiß, Jozef Ján, cedent	107
Reffmayer, Samuel, informátor	123
Reichner, banský dozorca	70
Reit, František, účtovník	91
Reviský, Gabriel, ťažiar	125
Reviský, Ján, liptovsko-oravský župan	130
Rolmann, Jozef, cedent	107
Rosenauer, Kristián, cedent	107
Rottern, Jozef Freiher von, cedent	107
Rumpler, Ignác, správca huty	59
Ruprecht, Ján, vlastník banského oprávnenia	100, 126

S

Sampias, Ján, cedent	108
Sartoris, Ján, vlastník banského oprávnenia	138
Schmidshausen, Dávid, správca zo Starých Hôr	59
Schön, Jozef, kováč	139
Schrötter, František von, banskobystrický hutný kontrolór	12
Schultz, Silvester, cedent	107
Schurman, Jozef, bystrický fiškál	88
Skladany, Ján, člen mestskej rady	102
Slivka, Matej, žiadateľ	124
Sonntag, Gašpar, vlastník banského oprávnenia	102
Stampfer, Ján Gottlieb von, gróf	91
Stankovič, Jozef, dlžník	124
Steiner, Adam, prísediaci Svättojánskeho banského súdu	86
Stellner, Terézia, cedent	108
Streitter, Ignác, komorský pokladník	140
Streitter, Ignác, ťažiar	125
Streitter, Jozef, cedent	107
Stroba, Ján, účtovník	136
Studerck, Tomáš, vlastník banského oprávnenia	104
Suchodolský, Maximilián, vlastník banského oprávnenia	119
Szentiványi	<i>pozri: Svättojánsky</i>
Svättojánsky, rodina, šľachtici	16, 18, 51, 81, 86, 126
Svättojánsky, Alexander, šľachtic	89, 98, 119
Svättojánsky, Anton, šľachtic	37, 101, 104, 113
Svättojánsky, Ladislav, šľachtic	113

Szochorovsky, Ján, trestanec	117
Szulovini, Samuel, cedent	109
Szvetniczky (Svetnický), Ján, cedent	107
Š	
Štefánska, Zuzana, s'ážovateľka	126
Švorada, Matej, banský pracovník	25
T	
Thaler, Samuel, cedent	113
Thill, Eliáš, principál	103, 111, 119
Topercer, stoličný chirurg	74, 106
Topercer, Jakub, ťažiar	29, 104, 137
Topercer, Martin, cedent	108
Trangus, Juraj, majiteľ bane	16
Tregiar, Pavol, haviar	133
Tutšang (Tutschnak), Arnold, kontrolór	59
U	
Urbány, drevársky majster	53
V	
Vervintová, Mária Elisabetha, cedent	110
Višný, Gašpar, majiteľ bane	16
Vodvioč, hajdúch	93
Vozár, Benjamín, banský pisár	100, 119, 121

Vozár, Daniel, richtár Svättojánskej (dnes Vyšnej) Boce	81, 127
Vozáry, chirurg	35
Vozáry, inšpektor	20
Vozáry, Michal, vlastník banského oprávnenia	118
W	
Walter, účtovník	91
Walter, Ferdinand, vlastník banského oprávnenia	104
Winterlich, Paul, cedent	111
Wunková, Anna Mária, dlžníčka	124
X	
Ximenes, Bernard, žiadateľ	66
Z	
Zacharides, komorský lekár	74
Zebster, Michal, cedent	110
Zelenka, Jakub, banský a hámorný inšpektor	89, 99, 126, 127
Zigmund, Alojz, pomocný banský kontrolór, zást. banského sudcu	91, 119, 120, 123
Zima, Ján, ťažiar	16, 32, 86, 88, 121
Zima, Ján Junior, ťažiar	88
Zimmermann, Ján Kristián, cedent	107
Zipser, Michal, cedent	110
Zitlich, Jozef, cedent	107
Zvada, Ján, mestský sudca	102
Zvorada, Ján, úkolový haviar	15, 81

MIESTNY REGISTER

B

Bacúch, o. Brezno	118
Biely Potok, mestská časť mesta Ružomberok	99
Bobrovec, o. Liptovský Mikuláš	102
Boca, dnes obce Nižná Boca a Vyšná Boca, o. Liptovský Mikuláš	12 – 19, 21, 25, 34, 36, 37, 41 – 43, 45, 47 – 52, 54, 55, 57, 68, 70, 73, 74, 76, 77, 81 – 84, 86, 90, 92, 94, 97, 100, 102, 104, 107 – 113, 115, 117 – 119, 121, 124 – 126, 133, 141, 142 <i>pozri aj: Svättojánska Boca</i>
Banská Bystrica	107, 134, 136
Banská Štiavnica	81, 91, 122
Bratislava	123

Č

Červená skala, skala v Hlbokej doline	102
---------------------------------------	-----

D

Dobšiná, o. Rožňava	86
Dúbrava, o. Liptovský Mikuláš	134

Ď

Ďurková, vrch v západnej časti Ďumbierskych Tatier 121

F

Feistritzen, Rakúsko 57

Fišiarica, vrch v Nízkych Tatrách 100

Folkušová, o. Martin 18, 124

G

Gottweigen, Rakúsko 94

H

Hlboká dolina, dolina v západnej časti Západných Tatier 96, 101, 102

Hlboký potok, potok v Hlbokej doline *pozri: Murárov, potok*

Hošková, vrch v pohorí Kozie chrbty 99, 104

Hronec, o. Brezno 136

I

Idrija, Slovinsko 57

J

Jarabá, o. Brezno 43, 44, 76, 82, 106, 135, 143

K

Kisliarske pohorie, pri obci Jarabá, o. Brezno 106

Kraňsko, Slovinsko 57

Kokava , pravdepodobne Liptovská Kokava, o. Liptovský Mikuláš	95, 100
Koniarska dolina , dolina pri vrchu Veľká Koniarka v Nízkych Tatrách	98
Kremnica , o. Žiar nad Hronom	63, 93
Kriváň , o. Detva	105
Kutná Hora , Česká republika	81, 91

L

Leiden , Holandsko	78
Liptovská Kokava , o. Liptovský Mikuláš	<i>pozri: Kokava</i>
Liptovská Teplička , o. Poprad	103
Liptovské Kláčany , o. Liptovský Mikuláš	121
Liptovský Hrádok , o. Liptovský Mikuláš	16, 81, 92, 138, 141, 142
Liptovský Mikuláš	117
Liptovský Ondrej , o. Liptovský Mikuláš	16
Lysec , vrch vo Veľkej Fatre	102

Ľ

Ľubľa , o. Liptovský Mikuláš	98, 119, 123, 141
Ľubel'ská dolina , dolina na severnej strane Nízkych Tatier	98
Ľubietová , o. Banská Bystrica	136
Ľupčianska dolina , dolina pri obci Partizánska Ľupča, o. Liptovský Mikuláš	104

M

Magurka , časť obce Partizánska Ľupča, o. Liptovský Mikuláš	43, 54, 78, 90, 92, 116, 119, 141
Malá Matejková , pravdepodobne Nižná Matejková, o. Ružomberok	<i>pozri: Matejková</i>

Malužiná, o. Liptovský Mikuláš	33, 81, 88, 89, 92, 119, 126, 138, 140 – 142
Malý Gápeľ, vrch v Nízkyh Tatrách	46, 55
Malý Kriváň, vrch v Malej Fatre	95
Matejková, pravdepodobne Nižná Matejková, o. Ružomberok	96, 102
Medzibrod, o. Banská Bystrica	139
Mních, vrch v pohorí Chočské vrchy	99
Mníška, skala v Hlbokej doline	101
Moldavsko, štát	36
Murárov, potok v Hlbokej doline (dnes známy ako Hlboký potok)	96

N

Nižná Boca, o. Liptovský Mikuláš	<i>pozri: Boca</i>
Nižná Matejková, o. Ružomberok	<i>pozri: Malá Matejková</i>

O

Okoličné, mestská časť mesta Liptovský Mikuláš	140
Olešková, vrch v Nízkyh Tatrách	97, 142
	<i>pozri aj: Oloský vrch</i>
Oloský vrch, pravdepodobne vrch Olešková v Nízkyh Tatrách	102
	<i>pozri aj: Olešková</i>
Ondrášová, o. Turčianske Teplice	91
Oravica, Rumunsko	91

P

Papaj, vrch pri Vyšnej Boci, o. Liptovský Mikuláš	104
Paríž, hl. m., Francúzsko	50

Partizánska Ľupča, o. Liptovský Mikuláš	29, 99, 121, 137
Podbiel, o. Tvrdošín	95
Podtureň, o. Liptovský Mikuláš	16
Poniky, o. Banská Bystrica	89, 136
Prašivá, vrch v západnej časti Ďumbierskych Tatier	113
Predná Poľana, vrch v pohorí Poľana	97
Pribylina, o. Liptovský Mikuláš	16
Príkra, vrch pri obci Ľubel'a, o. Liptovský Mikuláš	102

R

Račková dolina, dolina v liptovskej časti Západných Tatier	104
Rakyatov, vrch v pohorí Veľká Fatra	104
Rím, hl. m., Taliansko	17, 50
Risanka, vrch pri Partizánskej Ľupči, o. Liptovský Mikuláš	104, 137
Roháče, pohorie v Západných Tatrách	95
Ružomberok	96, 99, 104

S

Samobor, Chorvátsko	12
Sponge, dolina pri Starohorských vrchoch	49
Staré Hory, o. Banská Bystrica	49, 59, 136
stolica	13
- Hontianska	7
- Liptovská	7, 33, 40, 51, 77, 80, 81, 86, 92, 95, 99, 102, 132, 137
- Liptovsko-Oravská	123
- Oravská	77

stolica	
- Turčianska	8
- Zvolenská	7, 8
Suchá dolina, dolina v Západných Tatrách	99
Svätojánska Boca, dnes obec Vyšná Boca, o. Liptovský Mikuláš	81, 113, 120, 127
	<i>pozri aj:</i> Boca
Š	
Špania Dolina, o. Banská Bystrica	89, 116, 136
Štrba, o. Poprad	16
T	
Tajov, o. Banská Bystrica	136
Tisovec, o. Rimavská Sobota	136
U	
Uherský Brod, Česká republika	18
Uhorsko	13, 36
- Dolné	7
Uľanka, dnes mestská časť mesta Banská Bystrica	91, 136
V	
Valašsko, územie v dnešnom Rumunsku	36
Viedeň, hl. m. Rakúska	23, 39, 50, 121
Vindšachta, dnes Štiavnické Bane, o. Banská Štiavnica	43, 60

Vyšná Boca, o. Liptovský Mikuláš

pozri: Boca

Ž

Ždiar, o. Poprad

78

Žiar, o. Liptovský Mikuláš

95

VECNÝ REGISTER

A

administrácia, súdna	13
administrátor, banskosúdny	93
advokát	9
- krajský	25
Akadémia vo Viedni	50
amalgamácia	16
antimón	17, 85, 86
	<i>pozri aj:</i>
	baňa – antimón, na
	desiatok – antimón, z
	štôľňa – antimónová, Emericus
	štôľňa – stará - žila, antimónová
	ťažiar – antimón
	ťažiarstvo – antimónové
	urbura – antimón, za
	žila – antimónová
- nákup	81
- platba	88
- predaj	86
- ťažba	123
- vyťažžený	77
antimonit	84
- predaj	117
- ťažba	102

pozri aj: baňa – antimonit, magurská

B

baňa	36, 52, 69, 123
- Andahazyho, Andreja Dominika	16
- antimón, na	12, 86, 92
	<i>pozri aj: antimón</i>
- Ľubeľa	123
- Magurka	116
- Risanka, vrch	137
- Vedro	<i>pozri: baňa – Vedro</i>
- antimonit, magurská	119
	<i>pozri aj: antimonit</i>
- Boca	16, 17
- Brchla	86
- darovanie	11
- Dechtárka	86, 141
- Detricha, Michala	16
- dolnouhorská	18
- Dúbrava	134
- erárna	32
	<i>pozri aj: erár</i>
- Kapustisko	86, 119, 141
- kobalt, na	43
- Kochtaj	85
- Liptovský Hrádok	16
- Liptovský Ondrej	16
- meď, na	95, 113

baňa

- Magurka *pozri:* baňa – zlato, na - Magurka
- baňa – antimón, na - Magurka*
- baňa – antimonit - magurská*
- štôľňa – dedičná - Magurka, pri*
- Malá Matejková 96
- Michal 51
- pozri aj: štôľňa - Michal*
- Močidlo 86, 92, 105, 119, 141
- pozri aj: baňa – Pod Močidlom*
- nákres 74
- nová 16
- obvod Banského súdu v Boci 92
- Okrúhla 77
- pozri aj: štôľňa – Okrúhla*
- olovo, na 57
- pozri aj: olovo*
- ortuť, na 16, 18
- pozri aj: ortuť*
- oprava 55
- opustená 102
- pozri aj: baňa - zanechaná*
- Plathyho, Gašpara 16
- pochôdzky 37
- Pod Krisno 98

baňa	
- Pod Močidlom	121
	<i>pozri aj:</i> baňa – Močidlo
- Pod Príkrou	84, 86, 123, 125, 141, 142
- Pod Soliskom	142
- Podtureň	16
- popis	16, 38, 81
- predaj	11
- Predpekelná	85, 86
- prepadnutá	121
- stará	100
- prevádzkovanie	86
- Pribilina	16
- Rakitová	86
- Risanka, vrch	<i>pozri:</i> baňa – antimón, na - Risanka, vrch
- rozpočet	115
- rozširovanie	18
- rumelka, na	18
- Skryté	86, 119, 141
	<i>pozri aj:</i> ťažiarstvo – baní - Vedro a Skryté
- stará	<i>pozri:</i> baňa – prepadnutá - stará
- Staré Hory	136
- stav	45, 49
- strata	62
- Sträskova	104

baňa	
- striebro, na	57, 95, 113
	<i>pozri aj:</i> striebro
- pri skale Mníška v Hlbokej doline	101
- Svättojánskych	<i>pozri:</i> baňa – zlato, na – Svättojánskych
- súkromná	16
- súpis	7
- Špania Dolina	136
- Štrba	16
- Šuberova	89
	<i>pozri aj:</i> štôľňa – dedičná - Šuberova
- Teplá	123
- Tomanova	95, 126
- Trangusa, Juraja	16
- ťažiarska	32
- úprava	86
- Vedro	86, 119, 121, 141
	<i>pozri aj:</i> ťažiarstvo – baní Vedro a Skryté
- vedúci (funkcia)	26
- Višného, Gašpara	16
- zanedbaná	86
- zanechaná	16
	<i>pozri aj:</i> baňa – opustená
- Zimu, Jána	16
- zisk	88

baňa	
- zlato, na	95
	<i>pozri aj:</i> zlato
- kráľovská a ťažiarska	19
- Magurka	116, 119, 141
	<i>pozri aj:</i> baňa – Magurka
- Okrúhla	<i>pozri:</i> baňa – Okrúhla
- Svättojánskych	16, 51
	<i>pozri aj:</i> baňa – Svättojánskych
- štôlne Daniel	141
	<i>pozri aj:</i> štôľňa – Daniel
- štôlní Ján a Michal	141
	<i>pozri aj:</i> štôľňa – Ján
	štôľňa – Michal
- železo, na	<i>pozri aj:</i> železo
- Malužiná	119
- pod Prašivou	113
bandaliér, kožený	40
baníctvo	24, 36, 79
baník	20, 25, 29, 57, 81, 91
- cudzokrajný	78
- ochorenie	65
Banská komora v Banskej Bystrici	18, 31, 37 – 78, 82, 84, 89, 90, 106, 113, 114, 123, 127, 133, 135
Banský súd v Banskej Bystrici	88, 89
Banský súd v Boci	<i>pozri:</i> súd – banský - Boca

bankovky		31
besnota		36
biskup		29
budovy		55
	<i>pozri aj:</i>	súd, banský – budova
byt, služobný		62
		<i>pozri aj:</i> hájnik – byt
		lesník – byt
C		
cena		
- mäso		35
- obilie		36
		<i>pozri aj:</i> obilie
- výkupná		35
cenzúra		8
cesia		106 – 113, 121
cesta, služobná		25, 26, 59
cigáni		62, 64
Collegium Nazarenum		17, 50
Č		
čelba		43
D		
dane		11
dávky, peňažné		35, 64

dedenie	125, 134
desiatok	
- antimón, z	33, 81, 88, 138
	<i>pozri aj: antimón</i>
- kamenec, z	33
	<i>pozri aj: kamenec</i>
- oslobodenie	33
- platba	85, 88
- skalica, zo	33
- uhlie kamenné, z	<i>pozri: uhlie, kamenné</i>
- výber	33, 85
- železo, zo	33, 138, 140
	<i>pozri aj: železo</i>
deti, židovské	64
	<i>pozri aj: Žid</i>
dielo, banské	61, 62, 74, 118, 119
- kutacie	45
- nákresy	64
- obhliadka	37
	<i>pozri aj: obhliadka</i>
- opravy	55
- prevzatie	51
- vizitácia	54, 90
	<i>pozri aj: vizitácia</i>
- zachovanie	43

dišpenz	62
- manželský	64
dlhopis	122
dlhy	35, 84, 124, 128, 135, 136
doba prevádzkového pokoja	85, 117
dobytok	36, 69
dovolenka	30, 36
dozorca	
- banský	49, 60, 70, 91, 126
- vrchný	122
- nakladania pri vrátkoch	82, 97, 107, 112, 126
dôchodky	35
drevo	18, 53, 55, 62, 87
dukáty	31, 72
	<i>pozri aj: mince</i>
Dvorská komora pre mincovníctvo a baníctvo vo Viedni	23
- predsedníctvo	91
- viceprezident	91
E	
erár	34, 76
	<i>pozri aj:</i>
	baňa – erárna
	poplatky – eráru
	spoločenstvo – erárne
evidencia, účtovná	77
expedient, poštový	117

F

fáranie	16, 43
fiškál	
- bystrický	88
- komorský	40
fondy	
- kráľovské	11
- náboženské	25
formulka, prísažná	15

G

generál	24
gróf	23, 91, 94, 145
- komorský	16

H

hajdúch	26, 30, 56, 93
hájnik	53, 55
halda, banská	52
hámor	
- Hronec, v	136
- Malužiná, v	92
- medený	136
	<i>pozri aj: meď</i>
- strážca	84
- Tisovec, v	136

hámor	
- železný	136
	<i>pozri aj: železo</i>
haviar	127, 133, 135
- úkolový	15, 81, 93
Hlavný komorskogrófsky úrad	12 – 37, 41, 43, 49, 83, 94, 114, 127, 133 – 135, 142
horniny	
- odkúpenie	17
- zbieranie	50
hry, hazardné	36, 78
husár	30
huta	36, 41, 69
- banskobystrická	77, 90
- medená	136
	<i>pozri aj: meď</i>
- rafinačná	136
- sciedzacia	136
- správca	59
- hlavný	90
- stará, v Boci	50
- strieborná	77
	<i>pozri aj: striebro</i>
- taviaca	136
CH	
chirurg	35

chirurg	
- banský	65
- stoličný	74, 106
chlieb	73
chodba, haldová	44
choroba	28

pozri aj: baník – ochorenie

I

inšpektor	20, 126, 127
- banský	26, 91, 99
- hámorný	99
- hospodársky	91
- lesný	87, 91
- stupový	57

J

jačmeň	68
---------------	----

pozri aj: obilie

jazyk

- nemecký	9, 15
- slovenský	15, 67

K

kal	17
- rudný	141

kal		
- strieborný		142
		<i>pozri aj:</i> striebro
kamenec	<i>pozri:</i>	desiatok – kamenec, z ťažiarstvo – kamenné uhlie a kamenec pri meste Gottweigen
knieža		30, 54
kniha		
- kutieb, prepôžičiek, potvrdení a ťažiarov		134
- pozemková		122
kobalt	<i>pozri:</i>	baňa – kobalt, na ťažiarstvo – kobalt žila - kobalt
kontrolór		59
		<i>pozri aj:</i> pokladnica – kontrolór
- banskobystrický hutný		12
- banský		44
- pomocný		89, 91
kôň, odpredanie		69
korešpondencia, úradná		36
kováč		76, 77, 82, 135, 139, 143
Kráľovská súdna tabuľa		10, 79, 140
krčma		70
krčmár		91
krst		64
kyjanička purpurová		36, 85

L

lekár, komorský	74
les	53
lesník	117
- byt	21, 55
liečba	65
liečiteľ	28
liečivo	65
liek	36
loj	49
lokalita, banská	
- Hladomer, pri obci Partizánska Ľupča, o. Liptovský Mikuláš	99
- Lupšanka, pri obci Partizánska Ľupča, o. Liptovský Mikuláš	99
- Münichsfalsen, o. Liptovský Mikuláš	51
- Na zadných hámroch, pri obci Partizánska Ľupča, o. Liptovský Mikuláš	99
- Staré Uhlisko, pri obci Vyšná Boca, o. Liptovský Mikuláš	101, 102
lúka	133
- lesná	105
- kráľovská	121

Ľ

Ľudia

- chudobní	64
- sčítanie	36, 62

M

magistrát	9
majster	107
	<i>pozri aj:</i> rotmajster
- banský	86, 91, 133, 144
- drevársky	53
- uhliarsky	107, 140
- kožiarsky	107, 140
- krajčírsky	107
- mincovný	91
mandát, ťažiarsky	62
manifest o vojenských oddieloch v Moldavsku a Valašsku	36
mapa	49, 54, 78
mäsiar	89
materiál, stavebný	74
meď	77
- vytŕažená	32
	<i>pozri aj:</i> baňa – meď, na
	hámor – medený
	huta – medená
	ťažiarstvo – meď
merač, banský	23, 57
mestá	
- banské	43
- slobodné kráľovské	9
miesto, vyššie dvorské	115

Miestodržiteľská rada	7, 8
mince	31, 36, 72
	<i>pozri aj:</i> dukáty
	toliare, krížové
mincmajster	<i>pozri:</i> majster - mincovný
mincovníctvo	24
minerály	50
míneri	24
mlynár/ka	122, 139
mŕtvoly	8, 28
murár	16
mzda	12, 22
	<i>pozri aj:</i> plat
 N	
nádenník	23
náklady	49, 55, 77, 81, 86, 88, 124, 141
	<i>pozri aj:</i> výkaz – nákladov
- banské	32, 37, 116
- doprava, na	50
- prevádzka, na	16
	<i>pozri aj:</i> prevádzka, banská
- stavebné	55
- súdne	83
- tavenie, na	35
- výstuž, na	83

náklady	
- zníženie	77, 81
- zvýšenie	55
nekatolík	27
	<i>pozri aj:</i> vierovyznanie
nerasty, vzorky	17
Nouvelles Extraordinaires de divers Endroit (noviny)	78
noviny	78
O	
obežník	17, 26, 29, 36, 85
odmena	60, 136
odpad, zlatý mlynský	50
	<i>pozri aj:</i> zlato
odškodné	61
obhliadka	49
	<i>pozri aj:</i> dielo, banské – obhliadka
	ťažiarstvo - obhliadka
obec, komorská	62
obilie	36, 68, 74, 89
	<i>pozri aj:</i> cena – obilie
	jačmeň
	pšenica
	zrno
objekt, banský	38
obzor, banský	38

olovo	77
- vyt'azené	32
<i>pozri aj:</i>	baňa – olovo, na
	štôľňa – olovo, na
	štôľňa – stará – žila, olovená a strieborná
ortuť	
<i>pozri aj:</i>	baňa – ortuť, na
	šachta – ortuť, na
	štôľňa – ortuť, na
- ťažba	35
ovocie	68
P	
panstvo	
- komorské	43
- Svätójánskych	86
pasy	8
patent	
- emigračný	36
- manželský	36
- mincovníctvo, o	72
- poľovnícky	36
- úžernícky zákon	36
- vojakoch, o	36
- zapisovanie rodných mien židov	36
	<i>pozri aj: Žid</i>

pazúrik		50
pec, vysoká		136
peniaze		
- cudzokrajné		35
- sirotské		27
penzia		60
personál, banský		62, 82, 91
psy		36, 69
píla		136
pisár		
- banský		100, 117, 119
- hutnícky		102
- zásobovania		94
plán		49
plat		22, 56, 91, 93
	<i>pozri aj:</i>	mzda
		úradník – výplata
plech, premývací		63
poddaní		10
podiely, banské	18, 37, 43, 49, 51, 84, 86, 88, 92, 94, 106 – 113, 121 – 126,	134, 139, 142
podnik, banský		
- Horná Biberštolňa		60
	<i>pozri aj:</i>	štôľňa – Horná Biberštolňa
- štôľňa Daniel		45
	<i>pozri aj:</i>	štôľňa – Daniel

pokladnica	
- Banská komora v Banskej Bystrici (komorská)	31, 136, 138
- bratská	35, 61, 64, 73, 81, 84, 88
- Hlavná, správca	<i>pozri: správca, Hlavná pokladnica</i>
- kontrolór	94
pokladník	
- komorský	140
- ťažiarstva Surkova	88, 89
- vojenský	39
pole, banské	103
pondelok, modrý	16, 64
poplatky	16, 81, 88
- banské	29, 77, 141
- doprava	35
- eráru	34
	<i>pozri aj: erár</i>
- finančné	88
- platenie	35
- súdne	9
- ťažiarstvám	32
- urbariálne	88
poriadok	
- banskosúdny	10
- banský	13, 89, 130
- justičný	13
- lesný	53

potvrdenie, mzdové	56
pozemky	36, 97, 121
- banské	52, 62
- lesné	80, 82, 87
- vymeranie	37
pozostalosť	124
práca	
- kutacia	75
- komorská	77
- premývacia	<i>pozri: pracovník – premývacie práce, pri</i>
- stavebná	55
- žiadateľ	66
pracovník	20, 136
- banský	25
- premývacie práce, pri	89
prach, pušný	36, 47, 89, 141
praktikant, solivarský	128
právo	
- banské	84
- udelenie	29, 104
	<i>pozri aj: prepôžičky</i>
- stanné	114
prekop, krížový	48
premývač	89
prepôžičky	1, 2, 18, 84
	<i>pozri aj: banské právo – udelenie</i>

prevádzka	
- banská	16, 41, 47, 52, 54, 62, 124, 141
	<i>pozri aj:</i> náklady – prevádzka, banská
- hutná	41
principál	20, 95, 96, 103, 111, 113, 119
Prírodovedný kabinet v Paríži	50
prísediaci	<i>pozri:</i> súd – banský - Boca – prísediaci
	súd – banský - Svättojánsky – prísediaci
	radca – banský – prísediaci, Hlavný komorskogrófsky úrad
procesy, banksosúdne	10, 116, 130, 131
produkty, bankské	7, 32, 49, 81, 141
protokol	
- banksosúdny	14, 39, 114, 118, 119, 121, 129
- vizitačný	90
provízia	60, 74
pšenica	68
	<i>pozri aj:</i> obilie
R	
rada, mestská, člen	102
radca	
- Banskej Štiavnice	122
- banský	90, 91, 132
- hlavný dolnouhorský	91
- prísediaci, Hlavný komorskogrófsky úrad	91
- uhorský	91

ránhojič	28, 65
regiment	30
regrút	81
remeň, vojenský	<i>pozri: bandaliér, kožený</i>
richtár	120
- banský	91
- Bratislavy	123
- substitučný	89
- Svättojánskej Boce	81, 127
rmut	50
- kýzový	41, 50, 115
	<i>pozri aj: ruda - kýzová</i>
robotník	25, 61, 64, 76, 78, 89, 91, 104, 126
- banský	15, 24, 26, 32, 57, 73, 92, 126
- chorý	65
roľník	27
rotmajster	18
rúbanisko	121
ruda	63, 141, 142
	<i>pozri aj: žila – rudná</i>
	<i>žila – rudonosná</i>
- kýzová	77
	<i>pozri aj: rmut - kýzový</i>
- pyritová jemnozrnná	50
- skúmanie	86
- skúška	50

ruda	
- striebronosná	81
	<i>pozri aj: striebro</i>
- triedenie	43
- vyťažená	32, 142
- vzorky	50, 115
- zlatá	86
	<i>pozri aj: zlato</i>
- zhutňovanie	49
- zlatonosná	50
	<i>pozri aj: zlato</i>
- železná	99, 142
	<i>pozri aj: železo</i>
rumelka	<i>pozri: baňa – rumelka, na</i>
S	
Sedmopanská tabuľa	9, 10
sedria	13
siroty	27, 32
skalica	<i>pozri: desiatok – skalica, z</i>
sluha	62
služba	
- cisárska	22
- vojenská	67, 89
smrť	<i>pozri: úmrtie</i>
Soľný úrad v Liptovskom Hrádku	81

spoločenstvo, erárne	25
	<i>pozri aj:</i> erár
správa	
- banská	116
- historická	39, 40, 86
správca	
- banský	91
- komora	59
- Hlavná pokladnica	18
- huty	<i>pozri:</i> huta – správca
- Staré Hory, zo	59
- stupy	43
sprenevera	24, 33
sťažnosť	7, 123 – 126, 133
strážca	26, 56
	<i>pozri aj:</i> hámor – strážca
striebro	16, 32, 35, 77
	<i>pozri aj:</i> baňa – striebro, na
	huta – strieborná
	kal – rudný - strieborný
	ruda – striebronosná
	šachta – striebro, na
	štôľňa – striebro, na
	štôľňa – stará – žila, olovená a strieborná
	ťažiarstvo – striebro
	žila – striebro

stupa	36, 43, 44, 46, 55, 56, 57, 69, 82, 143
	<i>pozri aj: správca – stupy</i>
súd	
- banský	13
- Boca	13 – 16, 18, 20, 25, 32, 36 – 40, 43, 44, 51, 52, 57, 63, 81, 83, 85, 90 – 92, 95, 106, 114 – 119, 121 – 125, 127, 130 – 133, 135, 140 – 143, 145
- prísediaci	23, 25, 91, 93, 123
- budova	21, 55, 74
- právomoci	13
- Svätajánsky	15
- prísediaci	86
- zasadanie	13, 130
- Podriadený, Liptovsko-Oravskej stolice	123
sudca	
- Banskej Štiavnice	122
- banský	12, 13, 16, 17, 26, 29, 33, 34, 37, 40, 49, 51, 54, 55, 66, 70, 76, 82, 91, 99, 115, 117, 126, 134, 135
- Svätajánsky banský súd	86, 108, 126
- zástupca	119, 120, 123
- mestský	102
- zvolenský	124
svedectvo	9, 132
sýpka, komorská	68

Š

šachta

- kutacia 43
- Maximilián 81
- Michal 18, 81

pozri aj: štôľňa – Michal

ŕažiarstvo – šachta - Michal

- ortuť, na 95

pozri aj: ortuť

- striebro, na 95

pozri aj: striebro

- zlato, na 95

pozri aj: zlato

šľachtic 29, 91, 98

štôľňa

- Alexander 119
- Anna 42, 50, 90
- antimónová, Emericus (Imrich) 94

pozri aj: antimón

- Anton 18, 81

pozri aj: ŕažiarstvo – štôľňa - Anton

- dedičná 38, 62, 104

- Jakub 104

- Jozef 16, 41, 42, 43, 46 – 48, 86, 90, 119

pozri aj: ŕažiarstvo – štôľňa - Jozef

štôľňa

- dedičná

- Magurka, pri 43

pozri aj: baňa – Magurka

štôľňa – Magurka

- Margaréta 46

pozri aj: štôľňa – Margaréta

- Michal 16, 57

pozri aj: štôľňa – Michal

- Šuberova 18

pozri aj: baňa – Šuberova

ťaziar – Šuberovej bane

ťaziarstvo - Šuberovo

- Daniel 16, 37, 41 – 43, 45, 49, 50, 57, 61, 68, 77, 81 – 83, 86, 90, 91, 93

94, 107, 115, 119, 126, 141

pozri aj: baňa – zlato, na - štôľne Daniel v Boci

podnik, banský – štôľňa Daniel

ťaziarstvo – štôľňa - Daniel

závod – štôľňa - Daniel

- Dvaja bratia 118

pozri aj: ťaziarstvo – štôľňa - Dvaja bratia

- Emericus (Imrich) *pozri:* štôľňa – antimónová, Emericus

- František 108, 118

pozri aj: ťaziarstvo – štôľňa - František

- Holovrská 102

štôľňa

- Horná Biberštôľňa 122
pozri aj: podnik – banský - Horná Biberštôľňa
závod – banský - hlavný - Horná Biberštôľňa
- Ján 18, 41, 43, 44, 45, 49, 50, 51, 55, 57, 68, 73, 77, 81, 82, 84,
86, 90, 109, 110, 113, 115, 117 – 119, 122, 124, 125, 141
pozri aj: baňa – zlato, na - štôľní Ján a Michal v Boci
ŕažiarstvo – štôľňa - Ján
závod – štôľňa - Ján
- kutacia 141
- Liptovská Teplička 103
- lokalita Münuchsfalsen 51
- Magurka 54, 90
pozri aj: baňa - Magurka
štôľňa – dedičná - Magurka, pri
- Malý Gápeľ 57, 90, 115
pozri aj: ŕažiarstvo – Malý Gápeľ
- Mária 86
- Margaréta 37, 41, 48, 57, 82, 90, 106, 118
pozri aj: štôľňa – dedičná - Margaréta
- Michal 18, 42, 44, 49, 73, 100, 103, 110, 111, 113, 118, 119, 121, 122, 124
pozri aj: baňa – zlato, na - štôľní Ján a Michal v Boci
baňa – Michal/ šachta – Michal
štôľňa – dedičná - Michal
ŕažiarstvo – štôľňa – Michal/ ŕažiarstvo – šachta - Michal
závod – štôľňa - Michal

štôľňa

- Nanebovzatie Panny Márie 112, 139, 142
- Okrúhla 43, 119
 - pozri aj:* baňa - Okrúhla
- olovo, na 102
 - pozri aj:* olovo
 - štôľňa – stará - olovo
- ortuť, na 95
 - pozri aj:* ortuť
- Papaj, vrch 104
- Pavol 118
- pod dolinou Sponge pri Starých Horách 49
- pomocná 48
- prepadnutá *pozri:* štôľňa – stará - prepadnutá
- Račková dolina 104
- Radštôľňa, zlatá 41 – 44, 46, 54, 57, 86, 90, 143
- Sohlwetter 118
 - pozri aj:* ťažiarstvo – štôľne - Sohlwetter
- stará 95
 - prepadnutá 98, 100
 - Staré Uhlisko 101
 - žila
 - antimónová 98
 - pozri aj:* antimón
 - olovená a strieborná 96
 - pozri aj:* olovo; striebro

štôľňa

- Staré Uhlisko *pozri:* štôľňa – stará - Staré Uhlisko
- striebro, na 43, 95, 102
 - pozri aj:* striebro
 - štôľňa – stará – striebro
- Wildemann 48, 82, 86, 90, 93
 - pozri aj:* ťažiarstvo – štôľňa – Wildemann
- dolná 41, 50
- horná 37
- zlato, na 95, 102
 - pozri aj:* zlato
- zrušená 102
- Zuzana 18, 41, 44, 49, 51, 90, 110, 118, 122, 124
 - pozri aj:* závod – štôľňa - Zuzana
 - ťažiarstvo – štôľňa - Zuzana
- Žofia 119
 - pozri aj:* ťažiarstvo – štôľňa - Žofia

T

tabuľky

- banskosúdne 10, 40
- informačné 123, 131
- o ťažbe 32
- tavenie 50
 - pozri aj:* náklady – tavenie
- tesár 16, 65, 106

testament	89
toliare, krížové	31
	<i>pozri aj: mince</i>
trest	11, 13, 17, 18, 20, 117
trestanec	20
tribunál, súdny	13
Ť	
ťažba	42, 43, 44, 86
ťažiar	16, 32, 35, 41, 49, 84, 86, 87, 94, 104, 109, 113, 117, 121 – 123, 125, 126, 137, 140
- antimón	29, 134
	<i>pozri aj: antimón</i>
- banský	3 – 6
- liptovský	32, 134
- súkromný	86
- Šuberovej bane	89
	<i>pozri aj: baňa – Šuberová</i>
ťažiarstvo	16, 75
	<i>pozri aj: únia, ťažiarska</i>
- antimónové	84
	<i>pozri aj: antimón</i>
- baní Vedro a Skryté	92
	<i>pozri aj: baňa – Skryté</i>
	baňa – Vedro
- Božia pomoc	20, 95

Ťažiarstvo

- Kobalt 18, 106
pozri aj: kobalt
- Malý Gápeľ 19, 37, 39, 41, 42, 45, 50, 61, 78, 90, 115
pozri aj: štôľňa – Malý Gápeľ
- meď 113
pozri aj: meď
- obhliadka 37
- podliehajúce Banskému súdu v Boci 85
- poplatky *pozri:* poplatky – Ťažiarstvám
- Sohlwetter 121
pozri aj: štôľňa – Sohlwetter
- striebro 113
pozri aj: striebro
- súkromné 81
- Surkova *pozri:* pokladník – Ťažiarstva Surkova
Ťažiarstvo – štôľňa - Surkova
- šachta
 - Michal 16, 81
pozri aj: šachta – Michal
- štôľňa
 - Anton 16
pozri aj: štôľňa – Anton
 - Anton a traja bratia 77, 141
pozri aj: štôľňa – Anton a traja bratia

Ťažiarstvo

-štôľňa

- Daniel 16, 37, 41, 43, 49, 57, 74, 77, 81, 82, 84, 90, 115, 119, 126, 133
pozri aj: štôľňa – Daniel
- Dvaja bratia 84, 121
pozri aj: štôľňa – Dvaja bratia
- František 84, 141
pozri aj: štôľňa – František
- Ján 32, 37, 41, 75, 81, 84, 88, 90
pozri aj: štôľňa – Ján
- Jozef 84
pozri aj: štôľňa – dedičná - Jozef
- Michal 32, 41, 57, 75, 84, 88, 141
pozri aj: štôľňa – Michal
- Salvator 121
- Surkova 88, 89, 104
- Wildemann 43
pozri aj: štôľňa – Wildemann
- Zuzana 41, 57, 84, 88
pozri aj: štôľňa – Zuzana
- Žofia 84
pozri aj: štôľňa – Žofia
- Šuberovo 84, 113
pozri aj: štôľňa – dedičná - Šuberova
- uhlie, kamenné a kamenec, pri meste Gottweigen 94
pozri aj: uhlie, kamenné

U

u čtáreň	74
- komorská	39, 62, 83, 91, 144
uhliar	61
uhliarstvo	62, 64, 136
uhlie, kamenné	33
<i>pozri aj: ťažiarstvo - kamenné uhlie a kamenec pri meste Gottweigen</i>	
uniforma	30, 62
urbár	123
urbura	137
- antimón, za	35, 137, 144
<i>pozri aj: antimón</i>	
- vyberač	40
- vyberanie	40
- vyúčtovanie	35
Ú	
ú čtovník	91, 136
ú mrtie	25, 29, 60, 61
ú nia, ťažiariska	16
ú platky	58
ú rad	66
- banský	7
- komorský	7
- nižší	78
- zásobovací	47

úradník	22, 24, 25, 26, 27, 28, 35, 57, 58, 61, 62, 65, 76, 77
- banský	15, 25, 34, 62, 92
- dozorný	91
- komorský	62, 92
- štátny	11
- vojenský	94
- výplata	34, 92
V	
váha, mosadzná a misková	63
väzeň	81
vdova	27, 60, 64, 125, 132, 133
verbovanie	24
viera, katolícka	27
	<i>pozri aj:</i> vierovyznanie
vierovyznanie	8, 26
	<i>pozri aj:</i> nekatolík
	viera, katolícka
víno	70, 71
vizitácia	19, 54, 90, 115
	<i>pozri aj:</i> dielo, banské – vizitácia
vlastník banského oprávnenia	100, 102, 104, 118, 119, 121, 126, 138
vojak	24, 30, 36, 67
	<i>pozri aj:</i> patent – vojakoch, o
vožík, banský	35
výčap	70

výdavky	43
- cesta, služobná	<i>pozri: cesta - služobná</i>
- cestovné	26
- finančné	34
- plán	143
výdreva	48
výkaz	75, 84, 85, 88, 91
- hmotný	32, 142
- nákladov	16, 83, 116, 124
- peňažný	7, 32, 45, 75, 81, 123, 141
- pracovný	143
- spotreby	77
- usilovnosť	85, 141
vypočúvanie	37, 130, 132
vyšetrenie	13
- lekárske alebo chirurgické	28
výt'ah, korčekový	121
vyúčtovanie	35, 74, 137
	<i>pozri aj: baňa – vyúčtovania</i>
- urbura	<i>pozri: urbura – vyúčtovanie</i>
 Z	
zákon, mincový	72
záležitosti	
- finančné	35, 77, 121, 122
- pracovné	57

záležitosti	
- súdne	13
- vojenské	30
zamestnanci	
- banskí	24, 25, 26
- novoprijatí	61
zamestnanie	
- súkromné	30
- žiadateľ, o	24
zapisovateľ	
- denný	139
- vojenský a civilný	62
zariadenie	
- banské	64
- premývacie	69, 136
zástupca, mestský	93
závod	
- banský	64, 66
- hlavný	
- Horná Biberštolňa	22, 91
	<i>pozri aj: štôlna – Horná Biberštolňa</i>
- vedúci (funkcia)	65
- Liptovský Hrádok	138, 142
- Malužiná	33, 89, 126, 138, 142

závod	
- štôľňa	
- Daniel	70
	<i>pozri aj: štôľňa – Daniel</i>
- Ján	82
	<i>pozri aj: štôľňa – Ján</i>
- Michal	82
	<i>pozri aj: štôľňa – Michal</i>
- Zuzana	82
	<i>pozri aj: štôľňa – Zuzana</i>
- Tisovec	136
- železiarsky	33
- Bystrá	90
- Hlinka	90
- Hronec	136
- Jarabá	90
zbojník	64
zlato	17, 77, 81
	<i>pozri aj:</i>
	baňa – zlato, na
	mince – zlaté
	odpad – zlatý mlynský
	ruda – zlatá
	ruda – zlatonosná
	šachta – zlato, na
	štôľňa – zlato, na
	žila – zlato

zlato	
- kurz	31
- poplatky	16, 35
- premývanie	97, 100
- ryžované	35
- stupové	17, 50
- ťažba	35
- vytŕažené	32, 43
zločinec	20
zmincovanie	31
znásilnenie	128
zrno	68

pozri aj: obilie

zvierá, ťažné	69
----------------------	----

Ž

žaloba	123, 135
Železiareň	84
- Liptovský Hrádok	92, 141
- Malužiná	81, 88, 140, 141

pozri aj: závod – železiarsky - Malužiná

železo

pozri aj: baňa – železo
desiatok – železo, z
hámor – železný
ruda – železná

železo	
- cena	77, 141
- krádež	126, 128, 135
- kúpa	141
- produkcia	142
- výroba	142
- výskyt	99
Žid	117
	<i>pozri aj:</i> deti, židovské
	patent – zapisovanie rodných mien Židov
žila	
- antimón	102
	<i>pozri aj:</i> antimón
- kobalt	102
	<i>pozri aj:</i> kobalt
- nová, vykutaná	50
- rudná	50, 82
- rudonosná	81
- striebro	104, 118
	<i>pozri aj:</i> striebro
- striebronosná	95
	<i>pozri aj:</i> striebro
- súpis	7
- zlato	95, 102 – 104, 118
	<i>pozri aj:</i> zlato
župan, liptovsko-oravský	130

OBSAH

Úvod	3
Z dejín baníctva v obci Boca	3
Vznik, vývoj a činnosť bankských súdov	4
Dejiny pôvodcu.....	8
Dejiny archívneho fondu	10
Archívna charakteristika fondu a spôsob spracovania.....	11
Možnosti využitia fondu	13
Použitá a odporúčaná literatúra	16
Použité skratky a značky	17
Inventárny súpis.....	19
1. Fondové oddelenie: Banksý súd v Boci z obdobia rokov 1558 – 1588 ÚRADNÉ KNIHY	21
1.1. Knihy žiadostí o banké údeľy a banké prepôžičky	21
1.2. Knihy kontraktov a sporov medzi bankskými ťažiarimi	21
2. Fondové oddelenie: Banksý súd v Boci z obdobia rokov 1783 – 1788 SPISY.....	22
2.1 Správna agenda.....	22
2.1.1 Nariadenia nadriadených orgánov	22
2.1.1.1 Nariadenia Miestodržiteľskej rady	22
2.1.1.2 Nariadenia Sedmopanskej tabule.....	22
2.1.1.3 Nariadenia Kráľovskej súdnej tabule	22
2.1.1.4 Nariadenia Hlavného komorskogrófskeho úradu v Banskej Štiavnici	23
2.1.1.5 Nariadenia Banskej komory v Banskej Bystrici.....	30
2.1.2 Úradné správy nadriadeným orgánom.....	42
2.1.3 Riadenie a spravovanie bankských podnikov	43
2.1.3.1 Rozhodnutia Banského súdu v Boci	43

2.1.3.2 Prijaté úradné správy	44
2.1.3.3 Kontrolná činnosť (vizitácie).....	45
2.1.3.4 Personálie.....	46
2.1.3.5 Žiadosti o udelenie banského práva.....	47
2.1.4 Postúpenia pohľadávok (cesie).....	50
2.1.5 Informácie (spisy dané na vedomie).....	52
2.1.6 Riešenia žiadostí obyvateľov	53
2.2 Súdna agenda	54
2.2.1 Majetkovo-právne spory	54
2.2.2 Trestné spory	56
2.2.3 Podklady pre riešenie súdnych sporov	57
2.3 Účtovná agenda	58
2.3.1 Účtovné výťahy	58
2.3.2 Vyúčtovania a potvrdenia	58
2.3.3 Výkazy	59
2.3.4 Ostatné	60
2.4 Neúradná korešpondencia.....	60
Orientačné registre.....	61
OSOBNÝ REGISTER.....	62
MIESTNY REGISTER	73
VECNÝ REGISTER	80

Názov archívnej pomôcky: Banský súd v Boci

Značka časti archívneho fondu: BSBc

Časový rozsah: 1558 - 1788

Evidenčné číslo archívneho fondu: 530

Miesto uloženia: Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici, Radničné námestie 4

Typ archívnej pomôcky: inventár

Počet inventárnych jednotiek: 145

Rozsah sprístupnených archívnych dokumentov: 1,17 b. m. (6 úradných kníh a 7 škatúl)

Autor archívnej pomôcky: Mgr. Katarína Olajcová

Počet strán archívnej pomôcky: 119

Posudzovatelia archívnej pomôcky: Mgr. Helena Dunajová, Mgr. Marek Púčík, PhD.

Archívnu pomôcku schválila Vedecká rada SNA dňa 27. septembra 2019

Copyright: MV SR, Slovenský národný archív